

ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ - ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΕΝΩΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΑΓΟΡΑ. ΜΕΛΕΤΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΙΣΗΓΜΕΝΗΣ ΣΤΟ Χ.Α.**

ΚΑΤΤΙΡΤΖΗ ΚΑΤΙΑ

**ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΔΗΣ**

ΜΑΪΟΣ, 2011

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σημαντικές είναι οι αλλαγές που επέφεραν τα ΔΛΠ ΚΑΙ ΔΠΧΠ, στην Ελλάδα . Οι αλλαγές αυτές κατά κύριο λόγο επηρεάζουν την περιουσιακή διάρθρωση των επιχειρήσεων. Ειδικότερα στο θέμα των συνενώσεων επιχειρήσεων αναφέρεται το ΔΠΧΠ 3. Αναφέρουμε ότι στόχος του ΔΠΧΠ 3 είναι να μπορούν οι αγορές να κρίνουν την χρηματοοικονομική επιτυχία ή αποτυχία από μια συνένωση επιχειρήσεων με μεγαλύτερη ταχύτητα και ακρίβεια.

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η ανάλυση και η παρουσίαση της σπουδαιότητας του λογιστικού πλαισίου και πως αυτό επηρεάζει τις συνενώσεις των επιχειρήσεων .

Πιο συγκεκριμένα το Κεφάλαιο 1-4 αποτελεί μια αναδρομή στην θεωρητική προσέγγιση της Λογιστικής της συνένωσης των επιχειρήσεων.

Το Κεφάλαιο 5 καταπιάνεται με τη μελέτη περίπτωσης η οποία αναφέρεται στην συγχώνευση με απορρόφηση των εταιρειών Ωμέγα Τράπεζα και Proton ΑΧΕΠΕΥ, από την Proton Τράπεζα. Σκοπός της μελέτης είναι να παρουσιαστεί ο τρόπος που εφαρμόζεται στην πράξη το ΔΠΧΠ 3 και να αναδειχτεί η σπουδαιότητα της λογιστικής απεικόνισης μιας συνένωσης επιχειρήσεως τόσο κατά την συμφωνία της συναλλαγής, όσο και κατά το τελικό αποτέλεσμα της συναλλαγής. Αυτό πραγματοποιείται με την σύγκριση της λογιστικής απεικόνισης (της συγκεκριμένης συνένωσης), μεταξύ των ΕΛΠ και του ΔΠΧΠ 3.

Τέλος, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που εμφανίζονται από την μελέτη της λογιστικής στις συνενώσεις των επιχειρήσεων .

Κεφάλαιο 1 : Η λογιστική της συνένωσης των επιχειρήσεων στην Ελλάδα

Για τις συγχωνεύσεις επιχειρήσεων εγκατεστημένων στην Ελλάδα πρέπει να εφαρμόζεται ο νόμος Ν.2166/1993. Οι μορφές συγχώνευσης είναι τρεις 1) με σύσταση νέας επιχείρησης, 2) με εξαγορά και 3) με απορρόφηση.

1.1. Συγχώνευση με σύσταση νέας επιχείρησης

Είναι η περίπτωση κατά την οποία δυο οι περισσότερες επιχειρήσεις που λειτουργούν χωριστά η κάθε μια έως τώρα , στο εξής θα λειτουργούν ως μια επιχείρηση που θα έχει τη δική της νομική μορφή.

1.2. Συγχώνευση με εξαγορά

Οι εξαγορές αφορούν στη μεταβίβαση του συνόλου ή πλειοψηφικού μέρους της ιδιοκτησίας μιας επιχείρησης (εξαγοραζόμενη) σε μια άλλη (εξαγοράζουσα) που καταβάλλει το αντίστοιχο αντίτιμο. Η μεταβίβαση γίνεται συνήθως με καταβολή μετρητών ή με αγορά / ανταλλαγή μετοχών.

1.3. Συγχώνευση με απορρόφηση

Απορρόφηση επιχείρησης είναι η περίπτωση κατά την οποία μια επιχείρηση, η απορροφούμενη μεταφέρει το ενεργητικό της και το παθητικό της σε μια άλλη επιχείρηση ,την απορροφώσα, και η απορροφούμενη επιχείρηση παύει πλέον να λειτουργεί.

1.4 . Η διαδικασία που ακολουθείται για τη συγχώνευση επιχειρήσεων

Η διαδικασία της συγχώνευσης ακολουθεί τα εξής στάδια:

1. Τα αρμόδια όργανα των επιχειρήσεων θα πρέπει να λάβουν απόφαση για το μετασχηματισμό τους. Αρμόδιο όργανο για τις ανώνυμες εταιρείες είναι η Γενική Συνέλευση των μετόχων. Επίσης στην ίδια απόφαση θα πρέπει να καθοριστεί και η ημερομηνία κατάρτισης του ισολογισμού Μετασχηματισμού Στο σημείο αυτό, επίσης, αποφασίζονται και οι όροι ανταλλαγής των μετοχών.

2. Η συγχωνευμένη επιχείρηση θα πρέπει να υποβάλει αίτηση προς την αρμόδια Δ.Ο.Υ, με την οποία να ζητείται η διενέργεια φορολογικού ελέγχου και η σύνταξη έκθεσης στην οποία περιλαμβάνεται ειδικό κεφάλαιο, αναφορικά με το ύψος της λογιστικής αξίας των στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης.

3. Ενώπιον συμβολαιογράφου. Θα πρέπει να συνταχθεί το καταστατικό της νέας επιχείρησης .

4. Έγκριση του καταστατικού και της άδειας σύστασης της επιχείρησης στη Νομαρχία

5. Αφού εγκριθεί η άδεια θα πρέπει να καταχωρηθεί στο Μητρώο Ανωνύμων εταιρειών και να δημοσιευτεί στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Τέλος σε ορισμένες περιπτώσεις πιθανόν να απαιτείται έγκριση και από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, για να ολοκληρωθεί η συγχώνευση.

1.5. Απόκτηση ελέγχου κατά τη διαδικασία συγχώνευσης με το Ν.2166/1993

Κατά τη διαδικασία της συγχώνευσης προκύπτουν οι εξής βασικές ημερομηνίες, αναφορικά με τη μετατροπή:

1. Ημερομηνία έγκρισης της απόφασης για συγχώνευση από τη Γενική Συνέλευση

Η συγχώνευση οριστικοποιείται καθώς οι μέτοχοι των δύο μερών συμφωνούν για τη συγχώνευση των επιχειρήσεων. Στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της έγκρισης της συγχώνευσης από τη Γενική συνέλευση και της έγκρισης της απόφασης από τη Νομαρχία, μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει μεταβιβαστεί ο έλεγχος από την απορροφώμενη στην απορροφώσα.

2. Ημερομηνία έγκρισης της συγχώνευσης από τη Νομαρχία

Η ημερομηνία έγκρισης της συγχώνευσης από τη Νομαρχία, σε κάθε περίπτωση, είναι η ασφαλέστερη προσέγγιση για να τεκμηριωθεί η απόκτηση του ελέγχου (δεδομένου ότι συμπίπτει με τη νομική ημερομηνία ολοκλήρωσης της συναλλαγής).

3. Ημερομηνία της ανταλλαγής των μετοχών

Το γεγονός της ανταλλαγής αναφέρεται στην ημερομηνία κατά την οποία αποκτάται ο έλεγχος. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι αν θεωρηθεί ως ημερομηνία της απόκτησης του ελέγχου η ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης ή η ημερομηνία έγκρισης από τη Νομαρχία, τότε αυτή θα θεωρηθεί και η ημερομηνία της ανταλλαγής, και όχι η ημερομηνία της φυσικής ανταλλαγής των συμμετοχικών τίτλων, η οποία είναι μεταγενέστερη.

4. Ημερομηνία έγκρισης από τη Επιτροπή Ανταγωνισμού (εάν απαιτείται)

Η έγκριση της Επιτροπής αποτελεί σε πολλές περιπτώσεις τον πιο ουσιαστικό παράγοντα ολοκλήρωσης της συναλλαγής.

1.6 Μελέτης της λογιστικής της συνένωσης των επιχειρήσεων με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

1.6.1 Η λογιστική της συνένωσης των επιχειρήσεων

Σύμφωνα με την έκδοση της ελεγκτικής εταιρείας Grant Thornton, (“Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς”- αναλυτική παρουσίαση), η λογιστική της συνένωσης των επιχειρήσεων, πραγματοποιείται ως εξής

1. Προσδιορισμός της αποκτώσας επιχείρησης

θα πρέπει να προσδιορίζεται ποια είναι η αποκτώσα επιχείρηση

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 3, σε μία αγορά επιχειρήσεων, η αποκτώσα επιχείρηση προσδιορίζεται όταν ισχύει μια από τις πιο κάτω προϋποθέσεις:

Η αποκτώσα επιχείρηση έχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης αποκτώμενης επιχείρησης.

Η αποκτώσα επιχείρηση εξασφαλίζει, σε συμφωνία με άλλους, τον έλεγχο της πλειοψηφίας των ψήφων της αποκτώμενης επιχείρησης.

Η αποκτώσα επιχείρηση κατευθύνει την οικονομική και επιχειρηματική πολιτική της αποκτώμενης επιχείρησης με σύμβαση ή νόμο, ακόμα και αν κατέχει ποσοστό μικρότερο του 50% των ψήφων.

Η αποκτώσα επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να διορίζει ή να παύει την πλειονότητα των μελών του Δ.Σ. της αποκτώμενης επιχείρησης, ακόμα και αν κατέχει ποσοστό μικρότερο του 50% των ψήφων.

2. Προσδιορισμός του Κόστους Απόκτησης

Ο Προσδιορισμός του Κόστους Απόκτησης ορίζεται από άθροισμα των πιο κάτω :

Των μετρητών που καταβλήθηκαν ή της αξίας κάθε άλλου στοιχείου που μεταβιβάστηκε από την αποκτώσα επιχείρηση, για την απόκτηση του ελέγχου της αποκτώμενης επιχείρησης. Τα ανταλλάγματα που δόθηκαν πρέπει να αποτιμηθούν σε εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία της απόκτησης.

Των επιπλέον εξόδων που αφορούν άμεσα τη συγκεκριμένη ενοποίηση επιχειρήσεων (αμοιβές ελεγκτών, λογιστών)

Για τον προσδιορισμό του κόστους της απόκτησης, δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μελλοντικές ζημιές ή άλλα έξοδα που θα προκύψουν στο μέλλον. Οι ζημιές αυτές, θα αναγνωριστούν στη χρονική περίοδο που θα προκύψουν, ως έξοδα των χρήσεων που αναλογούν.

1.6.2 Υπεραξία της αποκτώμενης επιχείρησης

Σύμφωνα με τον ορκωτό ελεγκτή κo Παναγιώτη Βρουστούρη η υπεραξία προκύπτει κατά την αγορά μιας επιχείρησης ή μέρους μιας επιχείρησης από μία άλλη και εφ' όσον μέσω της αγοράς προκύπτουν οι παρακάτω σχέσεις:

(α) Σχέση Μητρικής-Θυγατρικής. Είναι η περίπτωση στην οποία η Μητρική (αγοράστρια) αποκτά ένα τέτοιο ποσοστό της άλλης επιχείρησης (θυγατρικής), όχι απαραίτητα 50%+, το οποίο της εξασφαλίζει τον έλεγχο πάνω στην θυγατρική.

Τούτο μπορεί να συμβαίνει έστω και αν η αγοράστρια έχει λιγότερο από το μισό των δικαιωμάτων ψήφου της αποκτώμενης, στις εξής κυρίως περιπτώσεις :

- (i) υπάρχει σύμβαση βάσει της οποίας η αγοράστρια, έχει την ικανότητα να ασκεί τον έλεγχο
- (ii) στοιχειοθετείται η έννοια του defacto control, όπου λόγω μεγάλης διασποράς και αδυναμίας οργάνωσης της πλειοψηφίας η μειοψηφία (Μητρική) ασκεί τον έλεγχο
- (iii) η αγοράστρια κατέχει δικαιώματα αγοράς μετοχών, τα οποία είναι άμεσα εξασκίσιμα και αν εξασκηθούν της δίνουν την ικανότητα ελέγχου.

(β) Σχέση Επενδυτή-Συγγενούς. Είναι η περίπτωση στην οποία η Επενδύουσα (αγοράστρια) αποκτά ένα ποσοστό από 20%-50% της συγγενούς, έχοντας έτσι (στις περισσότερες τουλάχιστον περιπτώσεις) ουσιώδη επιρροή πάνω σε αυτή και όχι έλεγχο.

(γ) Σχέση Επενδυτή-Κοινοπραξίας. Είναι η περίπτωση στην οποία η επενδύουσα (αγοράστρια) αποκτά δικαιώματα στο κεφάλαιο μιας άλλης επιχείρησης (κοινοπραξίας), την οποία και ελέγχει από κοινού με άλλους, κατόπιν συμφωνίας.

(δ) Συγχώνευση με απορρόφηση μιας άλλης επιχείρησης, περίπτωση στην οποία απορροφάται από μία επιχείρηση το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων μιας άλλης επιχείρησης της απορροφώμενης, η οποία παύει να υπάρχει και οι ιδιοκτήτες της γίνονται ιδιοκτήτες της απορροφώσας. Το ίδιο μπορεί να συμβεί και στην περίπτωση απορρόφησης ενός μόνο τμήματος (κλάδου) της άλλης επιχείρησης.

1. Αρχική αναγνώριση της υπεραξίας

Οτιδήποτε και να συμβεί από τις πιο πάνω περιπτώσεις, η αγοράστρια προκειμένου να αποκτήσει τα περιουσιακά στοιχεία της αγοραζόμενης, καταβάλλει κάποιο τίμημα. Η διαφορά μεταξύ αυτού του τιμήματος και της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν, είναι η υπεραξία. Το τίμημα για την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων καθώς και της υπεραξίας, συνήθως αφορά:

(α) Μετρητά

(β) Ανάληψη υποχρέωσης.

(γ) Παράδοση μετοχών της ίδιας της αγοράστριας, η οποία προκύπτει είτε από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της, είτε από αγορασθείσες ίδιες μετοχές.

2. Ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας

. Για σκοπούς προσδιορισμού του ελέγχου απομείωσης (impairment testing), της υπεραξίας που προέκυψε σε ενοποίηση επιχειρήσεων, η υπεραξία, πρέπει από την ημέρα της απόκτησης να κατανεμηθεί στις μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών. Κάθε μονάδα, ή ομάδα δημιουργίας ταμιακών ροών στην οποία κατανέμεται η υπεραξία πρέπει:

(α) Να αντιπροσωπεύει το ελάχιστο επίπεδο μέσα στην επιχείρηση, στο οποίο η υπεραξία παρακολουθείται για διοικητικούς σκοπούς, και

(β) Να μην είναι μεγαλύτερη από ένα τομέα όπως αυτός προσδιορίζεται από το ΔΛΠ 14 «Πληροφόρηση κατά τομέα».

4. Η κατανομή της υπεραξίας πρέπει να γίνεται στις μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών κατά την απόκτηση.

5. Αν ένα τμήμα μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών στην οποία έχει κατανεμηθεί υπεραξία, πωληθεί, τότε η υπεραξία που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα πρέπει να συμπεριληφθεί στην λογιστική αξία του τμήματος αυτού προκειμένου να προσδιορισθεί το κέρδος ή η ζημία. Η αξία της υπεραξίας που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα προσδιορίζεται βάσει των σχετικών αξιών του τμήματος που πωλήθηκε και του τμήματος της μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών που παραμένει, με εξαίρεση την περίπτωση που η επιχείρηση μπορεί να αποδείξει ότι μία άλλη μέθοδος είναι πιο κατάλληλη για τον καταμερισμό.

Κεφάλαιο 2 Η λογιστική της συνένωσης των επιχειρήσεων διεθνώς

2.1 Αποτελέσματα μελέτης της λογιστικής της συνένωσης των επιχειρήσεων διεθνώς

Σύμφωνα με την έκδοση της ελεγκτικής εταιρείας PriceWaterhouseCoopers (PWC), (“Accounting and transparency under IFRS 3”), τα βασικά ζητήματα της συνένωσης των επιχειρήσεων, είναι τα εξής:

1. Τα αποτελέσματα από μια συνένωση επιχειρήσεων είναι δύσκολο να προβλεφθούν.

Τα αποτελέσματα από μια συνένωση επιχειρήσεων είναι δύσκολο να προβλεφθούν λόγω των συχνών, συνολικών και αυστηρών ελέγχων απομείωσης των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν.

2. Η Αξία του οργανισμού που προκύπτει από μια συνένωση χρειάζεται να εκτιμηθεί.

Διαφορετικές εμφανίζονται οι οικονομικές καταστάσεις μετά από συνένωση. Νέα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού εμφανίζονται, ορισμένα από αυτά επιμετρούνται σε διαφορετικά βάση, και ορισμένα υφιστάμενα στοιχεία μπορεί να εξαφανιστούν.

3. Μεγαλύτερη διαφάνεια.

Σημαντικές είναι οι γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για το κόστος εξαγοράς, για τις αξίες των κυριότερων κατηγοριών ενεργητικού και παθητικού και για την αιτιολόγηση ως προς το ποσό που κατανέμεται ως υπεραξία (goodwill). Το ΔΠΧΠ 3 δημιουργεί τον κίνδυνο για «εκπλήξεις», καθώς απαιτεί κάποια έξοδα και ζημίες στην αξία των περιουσιακών στοιχείων να αναγνωρίζονται αμέσως.

4. Περισσότερες εργασίες θα απαιτηθούν

Απαιτούνται πιο αυστηρές αποτιμήσεις των στόχων των συνενώσεων, προκειμένου να αντέχουν τον μεγαλύτερο έλεγχο της αγοράς.

Κεφάλαιο 3. Συνενώσεις επιχειρήσεων - Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 3

3.1. Ο σκοπός του ΔΠΧΠ3 . είναι να καθορίσει την παρουσίαση οικονομικών στοιχείων μιας οντότητας όταν αναλαμβάνει μία συνένωση επιχειρήσεων.

3.2. Πεδίο εφαρμογής

Οι οντότητες θα εφαρμόζουν το παρόν Δ.Π.Χ.Π. όταν λογιστικοποιούν συνενώσεις επιχειρήσεων, εκτός από:

(α) συνενώσεις επιχειρήσεων στις οποίες ξεχωριστές οντότητες ή επιχειρήσεις συσπειρώνονται για να δημιουργήσουν μια κοινοπραξία.

(β) συνενώσεις επιχειρήσεων που αφορούν οντότητες ή επιχειρήσεις που τελούν υπό κοινό έλεγχο.

(γ) συνενώσεις επιχειρήσεων που αφορούν δύο ή περισσότερες αμοιβαίες οντότητες.

(δ) συνενώσεις επιχειρήσεων στις οποίες ξεχωριστές οντότητες ή επιχειρήσεις συσπειρώνονται για να δημιουργήσουν μία αναφέρουσα οντότητα μόνο μέσω σύμβασης χωρίς να αποκτηθούν συμμετοχικά δικαιώματα (για παράδειγμα, συνενώσεις στις οποίες συσπειρώνονται ξεχωριστές οντότητες αποκλειστικά μέσω σύμβασης για να δημιουργηθεί μία εταιρία εισηγμένη σε περισσότερα από ένα χρηματιστήρια).

3.2.1. Αναγνώριση συνένωσης επιχειρήσεων

Μια συνένωση επιχειρήσεων είναι η συσπείρωση ξεχωριστών επιχειρήσεων σε μία αναφέρουσα οντότητα. Το αποτέλεσμα σχεδόν όλων των συνενώσεων επιχειρήσεων είναι ότι ο αποκτών, αποκτά τον έλεγχο μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, του αποκτώμενου.

Μια συνένωση επιχειρήσεων μπορεί να δομηθεί με πολλούς τρόπους, για νομικούς, φορολογικούς ή άλλους λόγους. Μπορεί να αφορά την αγορά από την οντότητα των ιδίων κεφαλαίων μιας άλλης οντότητας, την αγορά όλων των καθαρών περιουσιακών στοιχείων μιας άλλης οντότητας, την ανάληψη των υποχρεώσεων μιας άλλης οντότητας ή την αγορά

κάποιων καθαρών περιουσιακών στοιχείων μιας άλλης οντότητας που μαζί σχηματίζουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις. οντότητας. Μπορεί να περιλαμβάνει την ίδρυση μιας νέας οντότητας που θα ελέγχει τις οντότητες που συνενώθηκαν ή τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που μεταβιβάστηκαν ή την αναδιάρθρωση μιας ή περισσότερων οντοτήτων που συνενώθηκαν.

Μια συνένωση επιχειρήσεων μπορεί να συνεπάγεται τη δημιουργία σχέσης μητρικής-θυγατρικής εταιρίας, στην οποία ο αποκτών είναι η μητρική εταιρία και αποκτώμενη είναι μια θυγατρική του αποκτώντος.

Μια συνένωση επιχειρήσεων μπορεί να αφορά την αγορά των καθαρών περιουσιακών στοιχείων, περιλαμβανομένης οποιασδήποτε υπεραξίας, μιας άλλης οντότητας μάλλον, παρά την αγορά των μετοχών της άλλης οντότητας. Αυτή η συνένωση δεν καταλήγει σε σχέση μητρικής-θυγατρικής εταιρίας.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων στις οποίες μία οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας άλλης οντότητας αλλά η ημερομηνία της απόκτησης του ελέγχου δεν συμπίπτει με την ημερομηνία ή τις ημερομηνίες της απόκτησης των συμμετοχικών δικαιωμάτων περιλαμβάνονται στον ορισμό της συνένωσης επιχειρήσεων και επομένως στο πεδίο εφαρμογής αυτού του Δ.Π.Χ.Π.

3.2.2 Συνενώσεις επιχειρήσεων που αφορούν οντότητες τελούσες υπό κοινό έλεγχο

Μία συνένωση επιχειρήσεων που αφορά οντότητες τελούσες υπό κοινό έλεγχο είναι μία συνένωση επιχειρήσεων στην οποία όλες οι συνενωμένες οντότητες ή επιχειρήσεις τελικά ελέγχονται από το ίδιο μέρος ή τα ίδια μέρη πριν και μετά τη συνένωση επιχειρήσεων και ο έλεγχος αυτός δεν είναι παροδικός.

Μια συνένωση επιχειρήσεων δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής αυτού του Δ.Π.Χ.Π. όταν η ίδια ομάδα ατόμων έχει, ως αποτέλεσμα συμβατικών διακανονισμών, την τελική συλλογική ισχύ να κατευθύνει τις οικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές της κάθε συνενωμένης επιχείρησης ώστε να λαμβάνονται οφέλη από τις δραστηριότητές της και αυτή η τελική συλλογική ισχύ δεν είναι παροδική.

Μία οντότητα μπορεί να ελέγχεται από ένα άτομο ή από μία ομάδα ατόμων που δρα συλλογικά βάσει ενός συμβατικού διακανονισμού και το άτομο ή τα άτομα αυτά μπορεί να μην υπόκεινται στις απαιτήσεις των ΔΠΧΠ για την παρουσίαση οικονομικών στοιχείων. Συνεπώς, δεν είναι αναγκαίο να περιλαμβάνονται οι συνενωμένες οντότητες ως μέρος των ίδιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ώστε η συνένωση αυτή να θεωρείται ότι περιλαμβάνει οντότητες που τελούν υπό κοινό έλεγχο.

3.3. Λογιστική αναγνώριση

Όλες οι συνενώσεις επιχειρήσεων θα λογιστικοποιούνται με την εφαρμογή της μεθόδου της αγοράς.

Η μέθοδος της αγοράς εξετάζει τη συνένωση επιχειρήσεων από την πλευρά της συνενώνουσας οντότητας που αναγνωρίζεται ως ο αποκτών. Ο αποκτών αγοράζει καθαρά περιουσιακά στοιχεία και αναγνωρίζει τα αποκτηθέντα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις ως αναληφθείσες υποχρεώσεις, περιλαμβανομένων εκείνων που δεν είχαν αναγνωριστεί προηγούμενος από τον αποκτώμενο.

3.4. Εφαρμογή της μεθόδου της αγοράς

Η εφαρμογή της μεθόδου της αγοράς συνεπάγεται στα εξής:

- (α) την αναγνώριση του αποκτώντος,
- (β) την επιμέτρηση του κόστους της συνένωσης επιχειρήσεων
- (γ) τον επιμερισμό, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, του κόστους της συνένωσης επιχειρήσεων στα αποκτηθέντα περιουσιακά στοιχεία .

3.4.1 Προσδιορισμός της αποκτώσας επιχείρησης

Ο αποκτών είναι η συνενωμένη οντότητα που αποκτά τον έλεγχο των άλλων συνενωμένων οντοτήτων ή επιχειρήσεων.

Επειδή η μέθοδος της αγοράς εξετάζει τη συνένωση επιχειρήσεων από την πλευρά του αποκτώντος, θεωρεί ότι ένα από τα μέρη της συναλλαγής μπορεί να αναγνωρισθεί ως αποκτών.

Έλεγχος είναι η δύναμη να κατευθύνεις τις οικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές μιας οντότητας, ούτως έτσι ώστε να λαμβάνεις οφέλη από τις δραστηριότητές της. Έστω και αν μία από τις συνενωμένες επιχειρήσεις δεν αποκτήσει περισσότερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης συνενωμένης οντότητας, θα μπορούσε να αποκτήσει τον έλεγχο αυτής της άλλης οντότητας αν, ως αποτέλεσμα της συνένωσης, αποκτά:

(α) ισχύ σε πέραν του ημίσεως των δικαιωμάτων ψήφου της άλλης οντότητας, δυνάμει συμφωνίας με άλλους επενδυτές, ή

(β) ισχύ να κατευθύνει τις οικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές της άλλης οντότητας, βάσει καταστατικού ή συμφωνίας, ή

(γ) ισχύ να διορίζει ή να παύει την πλειονότητα των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή ισοδύναμου διοικητικού οργάνου της άλλης οντότητας, ή

(δ) ισχύ να ρίχνει την πλειοψηφία των ψήφων στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου ή ισοδύναμου διοικητικού οργάνου της άλλης οντότητας.

Σε συνένωση επιχειρήσεων που πραγματοποιείται μέσω ανταλλαγής συμμετοχικών τίτλων, η οντότητα που εκδίδει τους συμμετοχικούς τίτλους συνήθως είναι και ο αποκτών. Ωστόσο, θα πρέπει να εξεταστούν όλα τα σχετικά γεγονότα και οι συνθήκες για να προσδιορισθεί ποια από τις συνενωμένες οντότητες έχει την ισχύ να κατευθύνει τις οικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές της άλλης οντότητας (ή οντοτήτων) ώστε να αντλεί οφέλη από τη δραστηριότητά της (ή τις δραστηριότητές τους). Σε κάποιες συνενώσεις επιχειρήσεων, που συχνά αποκαλούνται ανάστροφες αποκτήσεις, ο αποκτών είναι η οντότητα της οποίας οι συμμετοχικοί τίτλοι έχουν αποκτηθεί και η εκδότηρια

οντότητα είναι ο αποκτών. Αυτό μπορούσε να ήταν η περίπτωση, για παράδειγμα, μία ιδιωτική οντότητα κανονίζει να «αποκτηθεί» από μία μικρότερη δημόσια οντότητα ως μέσο εξασφάλισης εις αγωγής της σε χρημαπιστήριο. Όταν δημιουργείται νέα οντότητα για να εκδώσει συμμετοχικούς τίτλους για την πραγματοποίηση μιας συνένωσης επιχειρήσεων, μία από τις συνενωμένες οντότητες που προϋπήρχε της συνένωσης θα αναγνωριστεί ως αποκτών βάσει των ενδείξεων που υπάρχουν.

Ομοίως, όταν μία συνένωση επιχειρήσεων αφορά περισσότερες από δύο συνενωμένες επιχειρήσεις, μία από τις συνενωμένες επιχειρήσεις που προϋπήρχε της συνένωσης θα αναγνωριστεί ως αποκτών βάσει των ενδείξεων που υπάρχουν. Ο προσδιορισμός του αποκτώντος στις περιπτώσεις αυτές θα λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, ποια από τις συνενωμένες οντότητες έθεσε σε εφαρμογή τη συνένωση και αν τα περιουσιακά στοιχεία ή τα έσοδα μιας εκ των συνενωμένων οντοτήτων υπερβαίνουν σε σημαντικό βαθμό εκείνα των άλλων.

3.4.2 Προσδιορισμός του Κόστους Απόκτησης

Ο αποκτών θα επιμετρά το κόστος μιας συνένωσης επιχειρήσεων ως το σύνολο:

(α) των εύλογων αξιών, κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρήθηκαν, των υποχρεώσεων που δημιουργήθηκαν ή αναλήφθηκαν και των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν από τον αποκτώντα, ως αντάλλαγμα για τον έλεγχο του αποκτώμενου, πλέον

(β) κάθε κόστος που αποδίδεται άμεσα στη συνένωση επιχειρήσεων.

Η ημερομηνία της απόκτησης είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο αποκτών ουσιαστικά αποκτά τον έλεγχο του αποκτώμενου. Όταν αυτό επιτυγχάνεται μέσω μιας μόνο πράξης ανταλλαγής, η ημερομηνία της ανταλλαγής συμπίπτει με την ημερομηνία της απόκτησης. Όμως, μία συνένωση επιχειρήσεων μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερες από μία πράξεις ανταλλαγής, για παράδειγμα όταν πραγματοποιείται σταδιακά με διαδοχικές αγορές μετοχών. Όταν συμβαίνει αυτό:

(α) το κόστος της συνένωσης είναι το συνολικό κόστος των ξεχωριστών συναλλαγών και

(β) η ημερομηνία της ανταλλαγής είναι η ημερομηνία της κάθε πράξης ανταλλαγής (δηλαδή, η ημερομηνία που κάθε ξεχωριστή επένδυση αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις του αποκτώντος), ενώ η ημερομηνία της απόκτησης είναι η ημερομηνία που ο αποκτών εξασφαλίζει τον έλεγχο του αποκτώμενου.

Προβλεπόμενα

Η επιχείρηση «Μ» έρχεται σε συμφωνία με τους μετόχους της «Θ» την 01/01/2004 για την απόκτηση του 80% των μετοχών τους, στο ποσό των € 14.000.000. Το τίμημα θα καταβληθεί σε 4 ετήσιες δόσεις, αρχής γενομένης από την 01/01/2004. Το προεξοφλητικό επιτόκιο ανέρχεται σε 5%.

Λύση

Το κόστος της απόκτησης κατά την ημερομηνία της αγοράς (01/01/2004) προσδιορίζεται ως εξής:

Περιγραφή	01/01/04	01/01/05	01/01/06	01/01/07	Συνολικά
Δόσεις	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	14.000.000
Συντελεστής προεξόφλησης	1,00	0,952	0,907	0,864	
προεξοφλημένες Δόσεις	3.500.000	3.333.333	3.174.603	3.023.432	13.031.368
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	0	166.667	325.397	476.568	968.632

*: Μικρές διαφορές οφείλονται στη στρογγυλοποίηση του συντελεστή προεξόφλησης.

Το κόστος της απόκτησης ανέρχεται σε ποσό € 13.031.368, ενώ το ποσό των € 968.632 θα αναγνωρισθεί ως χρηματοοικονομικό έξοδο, επιβαρύνοντας τα αποτελέσματα των χρήσεων στις οποίες αναλογεί.

Η δημοσιευμένη τιμή παρέχει την καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία του τίτλου και θα χρησιμοποιείται με εξαίρεση κάποιες σπάνιες περιπτώσεις. Άλλες ενδείξεις και μέθοδοι εκτίμησης πρέπει επίσης να εξετάζονται μόνο στη σπάνια περίπτωση που μπορεί ο αποκτών να καταδείξει ότι η δημοσιευμένη τιμή κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής δεν είναι αξιόπιστος δείκτης. Αν η δημοσιευμένη τιμή κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής δεν είναι αξιόπιστος δείκτης ή αν δεν υφίσταται δημοσιευμένη τιμή για τους συμμετοχικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί από τον αποκτώντα, η εύλογη αξία εκείνων των τίτλων θα μπορούσε, για παράδειγμα, να εκτιμηθεί με αναφορά στην αναλογία των δικαιωμάτων στην εύλογη αξία του αποκτώντος ή με αναφορά στην αναλογία των δικαιωμάτων της εύλογης αξίας στον αποκτώμενο, οποιαδήποτε είναι περισσότερο προφανής. Η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής των χρηματικών περιουσιακών στοιχείων που παραχωρήθηκαν σε κατόχους μετοχών του αποκτώμενου αντί συμμετοχικών τίτλων μπορεί επίσης να παρέχει μία ένδειξη της συνολικής εύλογης αξίας που παραχωρήθηκε από τον αποκτώντα ως αντάλλαγμα για τον έλεγχο του αποκτώμενου. Σε κάθε περίπτωση, θα λαμβάνονται υπόψη όλες οι πτυχές της συνένωσης, περιλαμβανομένων των σημαντικών παραγόντων που επηρέασαν τις διαπραγματεύσεις.

Στο κόστος μιας συνένωσης επιχειρήσεων περιλαμβάνεται κάθε κόστος που αποδίδεται άμεσα στη συνένωση, όπως οι επαγγελματικές αμοιβές που καταβάλλονται σε λογιστές, νομικούς συμβούλους, εκτιμητές και άλλους συμβούλους, για την πραγματοποίηση της συνένωσης.

Το κόστος της διευθέτησης και της έκδοσης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων αποτελεί κύριο μέρος της πράξης έκδοσης ομολόγων. Συνεπώς, οι οντότητες δεν θα περιλαμβάνουν τέτοια κόστη στο κόστος μιας συνένωσης επιχειρήσεων. Τέτοια κόστη θα περιλαμβάνονται στην αρχική επιμέτρηση της υποχρέωσης.

3.4.2.1 Προσαρμογές στο κόστος μιας συνένωσης επιχειρήσεων που εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα

Η προσαρμογή στο κόστος μιας συνένωσης επιχειρήσεων μπορεί, να εξαρτάται από ένα καθορισμένο επίπεδο κερδών, θα επιτυγχάνεται σε μελλοντικές περιόδους ή από τη σταθερότητα της χρηματιστηριακής τιμής των μέσων που εκδόθηκαν. Κατά την αρχική λογιστικοποίηση της συνένωσης εφικτό είναι να εκτιμάται το ποσό κάθε τέτοιας προσαρμογής χωρίς να παραβλάπτεται η αξιοπιστία της πληροφόρησης. Αν δεν συμβούν τα μελλοντικά γεγονότα πρέπει να αναθεωρηθεί, το κόστος της συνένωσης επιχειρήσεων θα προσαρμοστεί ανάλογα.

Αν μία συμφωνία συνένωσης επιχειρήσεων προβλέπει τέτοια προσαρμογή, αυτή δεν περιλαμβάνεται στο κόστος της συνένωσης κατά την αρχική λογιστικοποίησή της αν δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Αν μελλοντικά μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, το επιπλέον αντάλλαγμα θα μπορεί να θεωρηθεί ως προσαρμογή στο κόστος της συνένωσης.

Ορισμένες φορές ο αποκτών μπορεί να προβεί σε μερική πληρωμή προς τον πωλητή, ως αποζημίωση για τη μείωση στην αξία των περιουσιακών στοιχείων που έχουν παραχωρηθεί, των υποχρεώσεων που δημιούργησε ο αποκτώντας σαν αντάλλαγμα για τον έλεγχο του αποκτώμενου.

3.4.3 Επιμερισμός του κόστους συνένωσης επιχειρήσεων στα αποκτηθέντα περιουσιακά στοιχεία και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο αποκτών κατά την ημερομηνία της απόκτησης, θα πρέπει να επιμερίσει το κόστος της συνένωσης επιχειρήσεων αναγνωρίζοντας τις υποχρεώσεις του αποκτώμενου που είναι τα περιουσιακά στοιχεία, και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις του αποκτώμενου που πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης, στις αξίες τους εκείνης της ημερομηνίας, εκτός από μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία τα οποία θα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία απομειωμένη κατά τα κόστη πώλησής τους.

Θα πρέπει ο αποκτών να αναγνωρίζει ξεχωριστά τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία, τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις του αποκτώμενου κατά την ημερομηνία της απόκτησης με την προϋπόθεση να πληρούν τα πιο κάτω κατά την ημερομηνία εκείνη:

(1) Η εύλογη αξία του να μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, στην περίπτωση περιουσιακού στοιχείου, είναι πιθανό τα συνδεδεμένα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον αποκτώντα

(2) Η εύλογη αξία μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα στην περίπτωση υποχρέωσης εκτός από ενδεχόμενη υποχρέωση, είναι πιθανό να απαιτηθεί εκροή των πόρων που συνθέτουν τα οικονομικά οφέλη για τη ρύθμιση της υποχρέωσης .

(3) Τέλος η εύλογη αξία μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα στην περίπτωση άυλου περιουσιακού στοιχείου

Μετά την ημερομηνία της απόκτησης με την περίληψη των εσόδων και των δαπανών του αποκτώμενου βάσει του κόστους της συνένωσης επιχειρήσεων για τον αποκτώντα , η κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων του αποκτώντος θα ενσωματώνει τα κέρδη και τις ζημιές του αποκτώμενου.

Η ημερομηνία της απόκτησης (ημερομηνία κατά την οποία ο αποκτών ουσιαστικά αποκτά τον έλεγχο του αποκτώμενου) καθορίζει την αρχή της εφαρμογή της μεθόδου της αγοράς,. Ο έλεγχος είναι ένας από τους σημαντικούς παράγοντες για να κατευθύνεις τις μια επιχείρηση ώστε να αποκτάς οφέλη από τις δραστηριότητές της , δεν είναι αναγκαίο να οριστικοποιηθεί κατά μία συναλλαγή προτού ο αποκτών αποκτήσει τον έλεγχο.

3.4.3.1. Αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις του αποκτώμενου

Μόνο τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία, και υποχρεώσεις του αποκτώμενου που υπήρχαν κατά την ημερομηνία της απόκτησης ο αποκτών αναγνωρίζει ξεχωριστά ως μέρος του επιμερισμού του κόστους της συνένωσης

Μόνον όταν ο αποκτών έχει, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, μία υφιστάμενη υποχρέωση για την αναδιάρθρωση θα μπορεί να αναγνωρίσει τις υποχρεώσεις για τον

τερματισμό ή τη μείωση των δραστηριοτήτων του αποκτώμενου ως μέρος του επιμερισμού του κόστους της συνένωσης. Επίσης κατά τον επιμερισμό του κόστους της συνένωσης, ο αποκτών δεν θα αναγνωρίσει υποχρεώσεις για μελλοντικές ζημίες ή άλλα κόστη που αναμένεται να πραγματοποιηθούν λόγω της συνένωσης επιχειρήσεων,

Οι υποχρεώσεις και τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που αναγνωρίζονται περιλαμβάνουν κάθε περιουσιακό στοιχείο και υποχρέωση του αποκτώμενου που αγοράζει ή αναλαμβάνει, περιλαμβανομένων όλων των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Επίσης θα μπορούσαν να περιλάβουν περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που δεν είχαν αναγνωριστεί προηγουμένως στις οικονομικές καταστάσεις του αποκτώμενου.

3.4.3.2. Προσδιορισμός εύλογης αξίας των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων

Στοιχείο του Ενεργητικού ή Υποχρέωση	Αποτίμηση
Διαπραγματεύσιμα Χρηματοοικονομικά Μέσα	Στην εύλογη αγοραία αξία.
Μη διαπραγματεύσιμα Χρηματοοικονομικά Μέσα	Στην εκτιμώμενη αξία, η οποία λαμβάνει υπόψη δείκτες όπως τιμή / κέρδη, μερισματική απόδοση και αναμενόμενους ρυθμούς ανάπτυξης συγκρίσιμων χρηματοοικονομικών μέσων επιχειρήσεων με κοινά χαρακτηριστικά.
Εισπρακτέες Απαιτήσεις (κυρίως μακροπρόθεσμες απαιτήσεις)	Στην παρούσα αξία των εισπρακτέων ποσών μείον τις προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων και τα πιθανά έξοδα είσπραξης των απαιτήσεων.
Εμπορεύματα και Έτοιμα Προϊόντα	Στην τιμή πώλησης μείον το κόστος διάθεσης και ένα εύλογο κέρδος.
Ημικατεργασμένα Προϊόντα	Στην τιμή πώλησης των ετοιμών μείον το κόστος περάτωσης, το κόστος διάθεσης και ένα εύλογο

	κέρδος.
Πρώτες Ύλες	Στο κόστος αντικατάστασης.
Γήπεδα και κτίρια	Στην εύλογη αξία τους.
Μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός	Στην αγοραία αξία προσδιορισμένη κατ' εκτίμηση. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει αξιόπιστη εκτίμηση της αγοραίας αξίας τους, τότε θα αποτιμηθούν λαμβάνοντας υπόψη τα αναμενόμενα έσοδα ή το κόστος αντικατάστασής τους.
Άυλα Πάγια	Εάν διαπραγματεύονται σε μια ενεργό αγορά στην τιμή διαπραγμάτευσης, ενώ αν δεν υπάρχει ενεργός αγορά στην αξία που θα τα αγόραζε η επιχείρηση σε μια «δίκαιη» συναλλαγή.
Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις για Καθορισμένες Παροχές στο Προσωπικό	Στην αναλογιστική παρούσα αξία των παροχών αποχώρησης μείον την εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος καθορισμένων παροχών.
Φορολογικές Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις	Στο ποσό των φορολογικών οφελών ή των πληρωτέων φόρων, σε σχέση με τα ενοποιημένα καθαρά κέρδη (ή τις ζημιές). Οι φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις προσδιορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τις επιδράσεις των αναπροσαρμογών σε εύλογες αξίες για σκοπούς ενοποίησης και δεν προεξοφλούνται.
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις, Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις, Γραμμάτια Πληρωτέα και Προβλέψεις	Στην παρούσα αξία για ουσιώδεις διαφορές.
Επαχθείς Συμβάσεις και λοιπές Δεσμεύσεις	Στην παρούσα αξία των ποσών που θα καταβληθούν.
Ενδεχόμενες	Στα ποσά που ένα τρίτο μέρος θα κατέβαλε

υποχρεώσεις	αναλαμβάνοντας αυτές τις υποχρεώσεις. Το ποσό αυτό θα αναγνωρίζει όλες τις προσδοκίες σχετικά με πιθανές ταμειακές εκροές και όχι μόνο αυτές που θεωρούνται ποιο πιθανές.
-------------	---

Τα στοιχεία του ενεργητικού, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις θα πρέπει να ικανοποιούν τα πιο κάτω κριτήρια για να αναγνωριστούν:

1. Για **στοιχεία του ενεργητικού** να είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη, θα εισρεύσουν στην αποκτώσα επιχείρηση και η εύλογη αξία τους να μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.
2. Για τις **υποχρεώσεις** να είναι πιθανή η εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη προκειμένου να διακανονιστούν αυτές οι υποχρεώσεις και η εύλογη αξία τους να μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.
3. Για τις **ενδεχόμενες υποχρεώσεις**, η εύλογη αξία τους να μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

3.4.3.3 Αύλα περιουσιακά στοιχεία του αποκτώμενου

Ένα περιουσιακό στοιχείο πληροί το κριτήριο της αναγνωρισιμότητας στον ορισμό του άυλου περιουσιακού στοιχείου μόνον αν: μπορεί να χωριστεί από την οντότητα και να πωληθεί, μεταβιβαστεί, ενοικιαστεί ή ανταλλαγεί είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με σχετικό συμβόλαιο, περιουσιακό στοιχείο ή να προκύπτει από συμβατικά ή άλλα νομικά δικαιώματα, ασχέτως αν τα δικαιώματα αυτά είναι μεταβιβάσιμα

3.4.3.4 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις του αποκτώμενου

Αναγνωρίζει ξεχωριστά μία ενδεχόμενη υποχρέωση του αποκτώμενου ο αποκτών ως μέρος του επιμερισμού του κόστους μιας συνένωσης επιχειρήσεων μόνον εάν η εύλογη αξία της μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα

Ο αποκτών μετά την αρχική τους αναγνώριση, θα επιμετρήσει τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αναγνωρίζονται ξεχωριστά στο μεγαλύτερο: του ποσού που θα αναγνωριζόταν και του ποσού που αναγνωρίστηκε αρχικά μείον τη συνολική απόσβεση που αναγνωρίστηκε.

3.4.3.5 Υπεραξία

Ο αποκτών κατά την ημερομηνία της απόκτησης θα πρέπει να αναγνωρίσει την υπεραξία που αποκτήθηκε σε συνένωση επιχειρήσεων ως περιουσιακό στοιχείο και αρχικά να επιμετρήσει την υπεραξία στο κόστος, όντας το υπερβάλλον κόστος της συνένωσης επιχειρήσεων πάνω από τη συμμετοχή του αποκτώντος στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, στις υποχρεώσεις και στις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που έχουν αναγνωρισθεί.

Από μια συνένωση επιχειρήσεων η υπεραξία που αποκτάται αντιπροσωπεύει μία καταβολή του αποκτώντος εν όψει μελλοντικών οικονομικών ωφελειών από περιουσιακά στοιχεία που δεν δύνανται να προσδιοριστούν μεμονωμένα και να αναγνωριστούν ξεχωριστά.

Ο αποκτών μετά την αρχική αναγνώριση θα πρέπει να επιμετρά την υπεραξία που αποκτήθηκε σε συνένωση επιχειρήσεων στο κόστος μείον οποιωνδήποτε σωρευμένων ζημιών απομείωσης.

Δεν θα πρέπει να αποσβένεται η υπεραξία που αποκτάται σε μία συνένωση επιχειρήσεων. Αντίθετα, ο αποκτών θα την εξετάζει για απομείωση αξίας σε ετήσια βάση

3.4.3.6 Υπέρβαση της συμμετοχής του αποκτώντος στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων πάνω από το κόστος

Εάν υπερβαίνει το κόστος της συνένωσης επιχειρήσεων η συμμετοχή του αποκτώντος στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, τις υποχρεώσεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που έχουν αναγνωρισθεί, ο αποκτών θα επανεκτιμήσει την αναγνώριση των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και την επιμέτρηση του κόστους της συνένωσης και να αναγνωρίσει αμέσως στο κέρδος ή στη ζημιά κάθε εναπομένουσα υπέρβαση μετά την επανεκτίμηση αυτή.

3.4.3.7 Συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σταδιακά

Όταν μία συνένωση επιχειρήσεων αφορά περισσότερες από μία συναλλαγές ανταλλαγής, οι εύλογες αξίες των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων μπορεί να διαφέρουν στην ημερομηνία κάθε συναλλαγής ανταλλαγής. Και αυτό οφείλεται πρώτον στο ότι τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις του αποκτώμενου επαναδιατυπώνονται θεωρητικά στις εύλογες αξίες τους κατά την ημερομηνία κάθε συναλλαγής ανταλλαγής για να προσδιοριστεί το ποσό της υπεραξίας που συνδέεται με κάθε συναλλαγή και δεύτερον τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις του αποκτώμενου πρέπει στη συνέχεια να αναγνωριστούν από τον αποκτώντα στις εύλογες αξίες τους κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Κάθε προσαρμογή σ' αυτές τις εύλογες αξίες που σχετίζεται με προηγούμενη κατοχή δικαιωμάτων του αποκτώντα είναι επανεκτίμηση και θα λογιστικοποιείται ως τέτοια..

3.4.4 Αρχική λογιστικοποίηση καθοριζόμενη προσωρινά

Ο αποκτών θα αναγνωρίσει οποιαδήποτε προσαρμογή σ' εκείνες τις προσωρινές αξίες ως αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης της αρχικής λογιστικοποίησης: εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία της απόκτησης

Η λογιστική αξία ενός αναγνωρίσιμου περιουσιακού στοιχείου, μιας υποχρέωσης ή μιας ενδεχόμενης υποχρέωσης που αναγνωρίζεται θα υπολογίζεται ως αν η εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία της απόκτησης είχε αναγνωριστεί από την ημερομηνία εκείνη.

Η υπεραξία ή οποιοδήποτε κέρδος που αναγνωρίζεται θα προσαρμόζεται από την ημερομηνία της απόκτησης κατά ένα ποσό ίσο με την προσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης του αναγνωρίσιμου περιουσιακού στοιχείου, της υποχρέωσης ή της ενδεχόμενης υποχρέωσης που αναγνωρίζεται ή προσαρμόζεται.

Η συγκριτική πληροφόρηση που παρουσιάζεται για περιόδους πριν την ολοκλήρωση της αρχικής λογιστικοποίησης για τη συνένωση θα παρουσιάζεται ως αν η αρχική λογιστικοποίηση είχε ολοκληρωθεί από την ημερομηνία της απόκτησης. Αυτό περιλαμβάνει οποιαδήποτε επιπρόσθετη απόσβεση ή άλλη επίδραση στο κέρδος ή στη ζημιά που αναγνωρίζεται ως αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης της αρχικής λογιστικοποίησης.

3.4.4.1 Προσαρμογές μετά την ολοκλήρωση της αρχικής λογιστικοποίησης

Οι προσαρμογές στην αρχική λογιστικοποίηση για μία συνένωση επιχειρήσεων όταν η λογιστικοποίηση αυτή έχει ολοκληρωθεί δεν θα αναγνωρίζονται για την επίδραση αλλαγών σε υπολογισμούς. Η επίδραση μιας αλλαγής σε υπολογισμούς θα αναγνωρίζεται στην τρέχουσα και σε μελλοντικές περιόδους.

Η λογιστική αξία ενός αναγνωρίσιμου περιουσιακού στοιχείου, μιας υποχρέωσης ή μιας ενδεχόμενης υποχρέωσης του αποκτώμενου που αναγνωρίζεται ή προσαρμόζεται ως αποτέλεσμα διόρθωσης λάθους, θα υπολογίζεται ως αν η εύλογη αξία ή η προσαρμοσμένη εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία της απόκτησης είχε αναγνωριστεί από την ημερομηνία εκείνη. Η υπεραξία ή οποιοδήποτε κέρδος που αναγνωρίζεται σε προγενέστερη περίοδο θα προσαρμόζεται αναδρομικά κατά ένα ποσό ίσο με την εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης (η την προσαρμογή της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης) του αναγνωρίσιμου περιουσιακού στοιχείου, της υποχρέωσης ή της ενδεχόμενης υποχρέωσης που αναγνωρίζεται (ή προσαρμόζεται).

3.5. Γνωστοποιήσεις

Θα πρέπει ο αποκτών να γνωστοποιεί πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών του καταστάσεων να αξιολογήσουν την οικονομική επίδραση των πραγματοποιηθέντων συνενώσεων επιχειρήσεων: κατά τη διάρκεια της περιόδου και μετά την ημερομηνία του ισολογισμού αλλά πριν οι οικονομικές καταστάσεις εγκριθούν για έκδοση.

Επίσης θα πρέπει ο αποκτών να γνωστοποιήσει τις πιο κάτω πληροφορίες για κάθε συνένωση επιχειρήσεων που πραγματοποιήθηκε στην περίοδο:

- (1) τις επωνυμίες και περιγραφές των συνενωμένων οντοτήτων ή επιχειρήσεων.
- (2) την ημερομηνία της απόκτησης.
- (3) το ποσοστό των συμμετοχικών τίτλων με δικαίωμα ψήφου που αποκτήθηκαν.
- (4) το κόστος της συνένωσης και μία περιγραφή των συστατικών στοιχείων εκείνου του κόστους, περιλαμβανομένων οποιωνδήποτε κοστών που αποδίδονται άμεσα στη συνένωση.
- (5) λεπτομέρειες οποιωνδήποτε επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τις οποίες η οντότητα έχει αποφασίσει να διαθέσει ως αποτέλεσμα της συνένωσης.
- (6) τα ποσά που αναγνωρίστηκαν κατά την ημερομηνία απόκτησης
- (7) το ποσό κάθε υπέρβασης που αναγνωρίστηκε στο κέρδος ή στη ζημιά,
- (8) μία περιγραφή των παραγόντων που συντέλεσαν σε ένα κόστος που καταλήγει στην αναγνώριση της υπεραξίας
- (9) το ποσό του κέρδους ή της ζημίας του αποκτώμενου από την ημερομηνία της απόκτησης που περιλαμβάνεται στο κέρδος ή στη ζημιά του αποκτώντος για την περίοδο,

Οι πληροφορίες που πρέπει να γνωστοποιηθούν θα γνωστοποιούνται σε συνολική βάση για συνενώσεις επιχειρήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς που είναι επουσιώδεις σε μεμονωμένη βάση.

Αν η αρχική λογιστικοποίηση για μία συνένωση επιχειρήσεων που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου είχε προσδιοριστεί προσωρινά, το γεγονός αυτό θα γνωστοποιείται μαζί με μία εξήγηση γιατί συνέβη αυτό.

Ο αποκτών θα γνωστοποιεί τις πληροφορίες που απαιτούνται για κάθε συνένωση επιχειρήσεων που πραγματοποιήθηκε μετά την ημερομηνία του ισολογισμού αλλά πριν οι οικονομικές καταστάσεις εγκριθούν για έκδοση. Αν η γνωστοποίηση αυτών των

πληροφοριών δεν είναι εφικτή, το γεγονός αυτό θα γνωστοποιείται, μαζί με μία εξήγηση γιατί συμβαίνει αυτό.

Ο αποκτών θα γνωστοποιεί πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν την οικονομική επίδραση των κερδών, των ζημιών, των διορθώσεων λαθών και άλλων προσαρμογών που αναγνωρίστηκαν στην τρέχουσα περίοδο και που σχετίζονται με συνενώσεις επιχειρήσεων που πραγματοποιήθηκαν στην τρέχουσα ή σε προηγούμενες περιόδους.

Κεφάλαιο 4. Αναθεώρηση του ΔΠΧΠ 3 και οι σημαντικότερες διαφορές

4.1. Ορισμοί – Ορολογία

4.1.1 Συνένωση επιχειρήσεων

Νέο: Ο ορισμός δίνει περισσότερη έμφαση ελέγχου από την αποκτώσα σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις.

Παλαιό: Αναφέρονταν απλά στην συνένωση ξεχωριστών επιχειρήσεων σε μία αναφέρουσα επιχείρηση.

4.1.2 Μέθοδος της απόκτησης

Νέο: Χρησιμοποιείται ο όρος «μέθοδος της απόκτησης»

Παλαιό: Χρησιμοποιείται ο όρος «μέθοδος της αγοράς»

4.1.3 Ενδεχόμενο αντάλλαγμα

Παλαιό:

Αρχική αναγνώριση στο κόστος της συνένωσης απαιτείται μόνο αν πληροί τα κριτήρια να είναι περισσότερο πιθανό να μεταβιβαστεί από ότι να μη μεταβιβαστεί και να μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα.

Νέο:

Προστέθηκε σχετικός ορισμός και απαιτείται το ενδεχόμενο αντάλλαγμα να αναγνωρίζεται αρχικά ως μέρος του ανταλλάγματος που μεταβιβάζεται.

Η μη πραγματοποίηση ενός μελλοντικού γεγονότος δεν λογίζεται ως προσαρμογή της περιόδου επιμέτρησης και επομένως δεν αναγνωρίζεται μέσω της υπεραξίας.

Ο μεταγενέστερος λογιστικός χειρισμός εξαρτάται από το εάν αρχικά αναγνωρίζεται ως στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων ή ως υποχρέωση, καθώς και από το εάν το γεγονός που συνδέεται με το ενδεχόμενο αντάλλαγμα θεωρείται προσαρμογή περιόδου επιμέτρησης.

4.2. Έξοδα που πραγματοποιούνται σε μια συνένωση επιχειρήσεων

4.3.1 Έξοδα απόκτησης

Νέο: Έξοδα που πραγματοποιούνται για μια συνένωση επιχειρήσεων, αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

Παλαιό: Έξοδα που πραγματοποιούνται για μια συνένωση επιχειρήσεων, συμπεριλαμβάνονται στο κόστος της απόκτησης και κατά συνέπεια επηρεάζουν την αναγνωρισθείσα υπεραξία.

4.3 Αναγνώριση και αποτίμηση αποκτώμενων στοιχείων του ενεργητικού και αναλυθεισών υποχρεώσεων κατά την αρχική αναγνώριση

4.3.1 Διενέργεια προβλέψεων για στοιχεία του ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία αλλά των οποίων οι μελλοντικές ταμειακές ροές είναι αβέβαιες (πχ επισφαλείς απαιτήσεις).

Νέο: Η ξεχωριστή αναγνώριση σχετικών προβλέψεων απαγορεύεται.

Παλαιό: Συγκεκριμένη καθοδήγηση δεν παρέχεται

4.4. Αναγνώριση και αποτίμηση αποκτώμενων στοιχείων του ενεργητικού και αναληφθεισών υποχρεώσεων κατά την αρχική αναγνώριση

4.4.1 Στοιχεία του ενεργητικού που η αποκτώσα επιχείρηση αναμένεται να πωλήσει ή να χρησιμοποιήσει διαφορετικά από ότι οι λοιπές επιχειρήσεις του κλάδου.

Νέο: Απαιτείται να αποτιμηση στην εύλογη αξία τους.

Παλαιό : Συγκεκριμένη καθοδήγηση δεν παρέχεται

4.5. Εξαιρέσεις στη αναγνώριση ή στην αποτίμηση κατά την αρχική αναγνώριση

4.5.1 Στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση

Νέο: Απαιτείται η αποτίμηση να διενεργηθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΠ 5

Παλαιό: Απαιτείται να αποτιμηση στην εύλογη αξία τους μειωμένη με τα σχετικά έξοδα πώλησης

4.5.2 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Νέο: Απαιτείται η αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων που ικανοποιούν τον ορισμό της υποχρέωσης του Framework και μόνο όταν υπάρχει μία παρούσα δέσμευση που προκύπτει από παρελθόντα γεγονότα και η εύλογη αξία τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Παλαιό: Απαιτείται η αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων, στην περίπτωση που η εύλογη αξία τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

4.5.3 Παροχές σε εργαζόμενους

Νέο: Απαιτείται η αναγνώριση και η αποτίμηση να διενεργηθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 19

Παλαιό: Παρέχεται περιορισμένη καθοδήγηση

4.5.4 Φόροι εισοδήματος

Νέο: Απαιτείται η αναγνώριση και η αποτίμηση να διενεργηθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 12

Παλαιό: Παρέχεται περιορισμένη καθοδήγηση

4.6. Εξαιρέσεις στην αναγνώριση ή στην αποτίμηση κατά την αρχική αναγνώριση

4.6.1 Στοιχεία του ενεργητικού συνδεδεμένα με αποζημιώσεις

Νέο: Απαιτείται η αναγνώριση και η αποτίμηση να διενεργηθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις άλλων ΔΠΧΠ

Παλαιό: Δεν παρέχεται συγκεκριμένη καθοδήγηση

4.6.2 Επαναποκτηθέντα δικαιώματα

Νέο : Απαιτεί η αποτίμηση να λαμβάνει υπόψη το διάστημα που απομένει από τη λήξη της σχετικής σύμβασης

Παλαιό: Δεν παρέχεται συγκεκριμένη καθοδήγηση

4.6.3 Ανταμοιβές με πληρωμές βασιζόμενες σε συμμετοχικούς τίτλους

Νέο : Απαιτεί η αποτίμηση να διενεργηθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΠ 2

Παλαιό: Δεν παρέχεται συγκεκριμένη καθοδήγηση

4.7. Μέθοδος της απόκτησης

4.7.1 Υπολογισμός υπεραξίας / κέρδος μίας αγοράς ευκαιρίας

Νέο: Η υπεραξία υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ:

- του ανταλλάγματος που μεταβιβάζεται κατά την ημερομηνία της απόκτησης πλέον την αξία των τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών, και
- της καθαρής αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων

Παλαιό: Ο υπολογισμός της υπεραξίας δεν απαιτεί τον συνυπολογισμό:

- τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών
- της αξίας των καθαρών στοιχείων του ενεργητικού κατά την ημερομηνία της απόκτησης, αλλά λαμβάνει υπόψη την αναλογία των καθαρών στοιχείων ενεργητικού που αποδίδονται στην αποκτώσα επιχείρηση.

4.7.2 Μη ελέγχουσες συμμετοχές (δικαιώματα μειοψηφίας)

Νέο: Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατά τον προσδιορισμό της υπεραξίας απαιτείται να αποτιμώνται είτε:

- στην εύλογη αξία τους, είτε
- στο αναλογικό ποσοστό τους επί της εύλογης αξίας των καθαρών στοιχείων του ενεργητικού που αποκτώνται.

Παλαιό: Ορίζονται οι μη ελέγχουσες συμμετοχές ως ποσοστό της μειοψηφίας στην εύλογη αξία των καθαρών στοιχείων του ενεργητικού που αποκτώνται.

4.7.3 Συνενώσεις επιχειρήσεων που επιτυγχάνονται σταδιακά

Νέο:

- Κατά την ημερομηνία απόκτησης του ελέγχου, η αποκτώσα επιχείρηση αποτιμά στην εύλογη αξία κάθε προηγούμενο συμμετοχικό δικαίωμα που κατείχε
- Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, κάθε προηγούμενα σχηματισθέν αποθεματικό αποτίμησης αντιμετωπίζεται λογιστικά ως η αποκτώσα επιχείρηση να προέβαινε στην πώληση του συμμετοχικού αυτού δικαιώματος που ήδη κατείχε.

Παλαιό :

- Κάθε συναλλαγή αντιμετωπίζεται λογιστικά από την αποκτώσα επιχείρηση, ξεχωριστά
- Το κόστος και οι εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία της κάθε απόκτησης χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της υπεραξίας

ΜΕΡΟΣ ΙΙ- ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ :

Κεφάλαιο 5 Συγχώνευση με απορρόφηση των εταιρειών Ωμέγα Τράπεζα και Proton ΑΧΕΠΕΥ από την Proton Τράπεζα .

5.1 Μεθοδολογία μελέτης περίπτωσης

Η μελέτη περίπτωσης που παρουσιάζεται στο δεύτερο μέρος της εργασίας, αναφέρεται στην συγχώνευση με απορρόφηση των εταιρειών Ωμέγα Τράπεζα και Proton ΑΧΕΠΕΥ, από την Proton Τράπεζα. Σκοπός της μελέτης περίπτωσης είναι αφενός, να παρουσιαστεί ο τρόπος που εφαρμόζεται στην πράξη το ΔΠΧΠ 3 και αφετέρου να αναδειχτεί η σπουδαιότητα της λογιστικής απεικόνισης μιας συνένωσης επιχειρήσεως τόσο κατά την συμφωνία της συναλλαγής, όσο και κατά το τελικό αποτέλεσμα της συναλλαγής. Αυτό επιτυγχάνεται με την σύγκριση της λογιστικής απεικόνισης (της συγκεκριμένης συνένωσης), μεταξύ των ΕΛΠ και του ΔΠΧΠ 3. Τα αποτελέσματα συνοψίζονται στον πίνακα 1 και επεξηγούνται το τελευταίο κεφάλαιο της μελέτης περίπτωσης.

Κρίθηκε σκόπιμο στην έναρξη του παρόντος κεφαλαίου να πραγματοποιηθεί μια αναφορά με τα συνοπτικά στοιχεία της συνένωσης. Στη συνέχεια περιγράφεται η λογιστική της συνένωσης των δύο επιχειρήσεων εκ των οποίων μόνο για την Ωμέγα Τράπεζα μπορούν να εφαρμοστούν οι αρχές του ΔΠΧΠ 3. Για το λόγο αυτό, τα υπόλοιπα κεφάλαια του παρόντος μέρους, αναφέρονται μόνο στην συνένωση της Ωμέγα Τράπεζας με την Proton Τράπεζα. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι : (i) Η αναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς, (ii) Ο υπολογισμός του κόστους εξαγοράς και της διαφοράς συνένωσης, (iii) Η διενέργεια των προσαρμογών κατά την ολοκλήρωση της αρχικής λογιστικοποίησης της εξαγοράς. Στη συνέχεια παρουσιάζεται η μεθοδολογία και η προσέγγιση του ελέγχου απομείωσης της υπεραξίας βάσει του ΔΛΠ 36.

Ολοκληρώνοντας την ανάλυση της μελέτης περίπτωσης, παραθέτουμε τις κύριες διαφορές από την εφαρμογή των Ελληνικών και των Διεθνών λογιστικών προτύπων στη συγχώνευση με απορρόφηση της Ω Τράπεζας από την Ρ Τράπεζα. Υπενθυμίζουμε ότι κύριος στόχος αυτής της ανάλυσης είναι να δοθεί έμφαση στην διαφορετικότητα των λογιστικών αρχών που αφορούν την συνένωση που μελετάτε. Για το λόγο αυτό παραθέτουμε στον πίνακα 1 μόνο τα στοιχεία που σχετίζονται με την συνένωση. Επίσης αξίζει να αναφέρουμε ότι εστιάζουμε την προσοχή μας μόνο στις διαφορές των προτύπων πάνω στον λογιστικό χειρισμό της συνένωσης των συγκεκριμένων επιχειρήσεων και όχι στο σύνολο των διαφορών που υπάρχουν γενικότερα στα λογιστικά πρότυπα. Για τον λόγο αυτό, εκτός από την διαφορά στην λογιστική αντιμετώπιση της συνένωσης των επιχειρήσεων, τα μεγέθη απεικονίζονται με τις ίδιες λογιστικές αρχές και ειδικότερα με αυτές που υιοθετούνται από τα ΔΛΠ.

5.2 Συνοπτικά στοιχεία της συνένωσης

Η συνένωση διενεργήθηκε δυνάμει των διατάξεων:

(i) για το ζεύγος της Proton Τράπεζας με την Ωμέγα Τράπεζα των άρθρων 68επ του κ.ν. 2190/1920 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν.2515/1997 και των άρθρων 1-5 του ν.2166/1993, ως ισχύουν, και

(ii) για το ζεύγος της Proton Τράπεζας με την Proton ΑΧΕΠΕΥ των άρθρων 68 επ. και 78 κ.ν. 2190/1920, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 και των άρθρων 1-5 του ν. 2166/1993, ως ισχύουν.

Βάσει των σχέσεων αξιών, οι οποίες εγκρίθηκαν από τις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων των συγχωνευόμενων εταιρειών, οι σχέσεις ανταλλαγής για τους μετόχους της Π Τράπεζας και της κάθε μιας εκ των απορροφώμενων εταιρειών, έχει ως εξής:

(α) Οι μέτοχοι της απορροφώσας Proton Τράπεζας θα διατηρήσουν τον ίδιο, όπως και προ της συγχώνευσης, αριθμό κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών, δηλαδή 45.135.892 μετοχών, ίδιας ονομαστικής αξίας ευρώ 4,49 η κάθε μία.

(β) Κάθε μέτοχος της Ωμέγα Τράπεζας θα ανταλλάσσει μία κοινή ονομαστική με ψήφο μετοχή ονομαστικής αξίας ευρώ 4,04 που κατέχει με 0,90 νέες κοινές ονομαστικές με

ψήφο μετοχές της απορροφώσας εταιρείας, ονομαστικής αξίας ευρώ 4,49, η κάθε μία εξ' αυτών που θα εκδοθούν μετά τη συγχώνευση.

(γ) Σε σχέση με την απορρόφηση της Proton AXEΠEY από την Proton Τράπεζα, η τράπεζα δεδομένου ότι κατέχει το σύνολο των μετοχών της ανωτέρω απορροφώμενης εταιρείας και κατ' εφαρμογή του άρθρου 78 του ΚΝ 2190/1920, δεν θα εκδώσει νέες μετοχές και δεν θα αυξήσει το μετοχικό της κεφάλαιο κατά το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου της Proton AXEΠEY.

Προκειμένου να διαπιστωθεί εάν η προταθείσα από τα Διοικητικά Συμβούλια των συγχωνευόμενων εταιρειών σχέση ανταλλαγής των μετοχών είναι δίκαιη και λογική, τα διοικητικά συμβούλια των συγχωνευόμενων εταιρειών, σύμφωνα με το άρθρο 289 του κανονισμού του χρηματιστηρίου Αθηνών, ανέθεσαν την αποτίμηση των Εταιρειών και τον συνακόλουθο καθορισμό εύρους σχέσεων αξιών, σε ελεγκτικούς οίκους.

Το πόρισμα του ελεγκτικού οίκου για τη διαπίστωση της εύλογης και δίκαιης σχέσης ανταλλαγής για την Proton Τράπεζα και Proton AXEΠEY προσδιορίζει το εύρος αξιών της Proton Τράπεζας ως προς την Ωμέγα Τράπεζα μεταξύ 2,221:1 και 2,995 :1. Η σχέση ανταλλαγής μετοχών 1 Ωμέγα Τράπεζα προς 0,90 Proton Τράπεζα βασίζεται σε σχέση αξίας της Proton Τράπεζας ίσης με το 2,5721 της αξίας της Ωμέγα Τράπεζας. Στο πόρισμα δεν προσδιορίζεται εύρος αξιών της Proton τράπεζας ως προς την Proton AXEΠEY επειδή η απορροφώσα εταιρεία κατέχει το σύνολο της απορροφώμενης Proton AXEΠEY και κατ' εφαρμογή του άρθρου 78 του ΚΝ 2190/1920 δεν θα εκδώσει νέες μετοχές, λόγω απόσβεσης της σχετικής αξίωσης λόγω συγχύσεως και δεν θα αυξήσει περαιτέρω το μετοχικό κεφάλαιο της.

Οι ελεγκτικοί οίκοι έκριναν ότι οι αντίστοιχες σχέσεις ανταλλαγής που προτάθηκαν από τα Διοικητικά Συμβούλια των συγχωνευόμενων εταιρειών ότι εμπίπτει εντός του εύρους της αντίστοιχης σχέσης ανταλλαγής μετοχών, που προέκυψε από την αποτίμηση των Εταιρειών και επομένως οι προτεινόμενες σχέσεις ανταλλαγής είναι δίκαιες και λογικές .

Σύμφωνα με το σχέδιο σύμβασης Συγχώνευσης το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφώσας εταιρείας ύψους ευρώ 202.660.155,08 διαιρούμενο σε 45.135.892 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας ευρώ 4,49, θα διαμορφωθεί κατά την ολοκλήρωση της συγχωνεύσεως ως κάτωθι:

(α) Θα αυξηθεί κατά το ποσό του εισφερόμενου μετοχικού κεφαλαίου της Ωμέγα Τράπεζας, ύψους ευρώ 78.770.708

(β) θα αυξηθεί περαιτέρω με κεφαλαιοποίηση ποσού από τον λογαριασμό “υπόλοιπο κερδών εις νέο”, κατά το ποσό των ευρώ 19.497,70, προς το σκοπό διατήρησης της σχέσης ανταλλαγής των μετοχών και στρογγυλοποίησης της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής της Proton Τράπεζας.

Κατόπιν των ανωτέρω το μετοχικό κεφάλαιο της Proton Τράπεζας θα ανέλθει, στο συνολικό ποσό των ευρώ 281.450.360,78 διαιρούμενο σε 62.683.822 ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας ευρώ 4,49 η κάθε μία.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται, συνοπτικά, τα γενικά στοιχεία της συγχώνευσης και το μετοχικό κεφάλαιο της τράπεζας πριν και μετά τη συγχώνευση με απορρόφηση της Ωμέγα Τράπεζας και της Proton ΑΧΕΠΕΥ.

Στοιχεία για το Μετοχικό Κεφάλαιο της Απορροφώσας Πριν και Μετά τη Συγχώνευση	
I. Μετοχικό Κεφάλαιο Π τράπεζα πριν τη συγχώνευση	202.660.155,08
Ονομαστική Αξία Μετοχής	4,49
Αριθμός Μετοχών πριν τη Συγχώνευση	45.135.892
II. Μεταβολή Μετοχικού Κεφαλαίου Λόγω Συγχώνευσης:	
Αύξηση Κεφαλαίου κατά το Εισφερόμενο Μετοχικό Κεφάλαιο της Ω τράπεζας	78.770.708
Αύξηση Κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση από το λογαριασμό “Υπόλοιπο κερδών	19.497,70
Σύνολο Αύξηση Κεφαλαίου	78.790.205,70
Μετοχικού Κεφαλαίου Νέας Τράπεζας μετά τη Συγχώνευση (I+II)	281.450.360,78
Ονομαστική Αξία Μετοχής	4,49
Αριθμός Μετοχών πριν τη Συγχώνευση	62.683.822
Σχέση Ανταλλαγής:	
Για τους μετόχους της Π Τράπεζας	θα διατηρήσουν τον ίδιο, ως και προ της συγχώνευσης, αριθμό κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών
Για τους μετόχους της Ω Τράπεζας	1 μετοχή της Ω τράπεζας με 0,90 μετοχές της Π τράπεζας
Μονάδα διαπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο Αθηνών	τίτλος 1 μετοχής

Από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συγχώνευσης, οι μετοχές που θα παραδοθούν τους μετόχους των Απορροφώμενων Εταιρειών θα παρέχουν πλήρες δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της κέρδη της Απορροφώσας Εταιρείας.

5.3 Η λογιστική της εξαγοράς των εταιρειών Ωμέγα Τράπεζας και Proton A.X.E.Π.Ε.Υ.

Την 29η Σεπτεμβρίου 2006, ολοκληρώθηκε η συγχώνευση δι' απορροφήσεως από την Τράπεζα Proton Τράπεζα της Ωμέγα Τράπεζας. Για την ανωτέρω συγχώνευση ακολουθήθηκαν οι διατάξεις του Δ.Π.Χ.Π. 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» που έχει εφαρμογή για όλες τις συνενώσεις επιχειρήσεων από 31 Μαρτίου 2004 και μετά.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 3, θεωρήθηκε ότι η παραπάνω συνένωση πραγματοποιήθηκε με την μέθοδο της εξαγοράς (purchase method). Ως κόστος εξαγοράς θεωρήθηκε η εύλογη αξία του τιμήματος που καταβλήθηκε από την απορροφώσα εταιρεία για την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων των απορροφώμενων εταιρειών. Ως ημερομηνία εξαγοράς θεωρήθηκε η ημερομηνία κατά την οποία μεταφέρθηκε ο έλεγχος στην απορροφώσα. Σύμφωνα με το Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης η συγχώνευση θεωρείται ότι περατώνεται και ο έλεγχος των απορροφούμενων εταιριών μεταφέρεται στην Τράπεζα όταν καταχωρηθεί στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών η εγκριτική απόφαση της αρμόδιας αρχής για την συγχώνευση των προαναφερόμενων εταιρειών. Η παραπάνω συγχώνευση εγκρίθηκε από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας της 7ης Σεπτεμβρίου 2006, και καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών την 29η Σεπτεμβρίου 2006.

Κατά την συγχώνευση της Proton Τράπεζας με την «Proton A.X.E.Π.Ε.Υ.», λόγω εξαίρεσης του Δ.Π.Χ.Π. 3 καθώς η Τράπεζα κατείχε το 100% των ιδίων κεφαλαίων της «Proton A.X.E.Π.Ε.Υ.», συνενώθηκαν τα στοιχεία του ενεργητικού, υποχρεώσεων και καθαρής θέσης των δύο εταιρειών.

5.4 Η εξαγορά της Ωμέγα Τράπεζας και η λογιστική του ΔΠΧΠ 3

5.4.1 Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις που αποκτήθηκαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Η εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων προέκυψε από μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών. Η διαδικασία εκτίμησης της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων άυλων περιουσιακών στοιχείων, ολοκληρώθηκε στην

επόμενη χρήση (2007). Βάσει των σχετικών διατάξεων του Δ.Π.Χ.Π. 3 η διαδικασία αυτή θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημερομηνία εξαγοράς.

	Λογιστική Αξία	Προσαρμογές εύλογης αξίας	Εύλογη Αξία
Ταμειακά διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	11.169		11.169
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	155.739		155.739
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	772.731	(9.967)	762.764
Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	30.889		30.889
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	30.661		30.661
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	368		368
Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες	20.821		20.821
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	26.127	(612)	25.515
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	4.322		4.322
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	11.078		11.078
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	1.056	2.492	3.548
Υποχρεώσεις σε Τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα	(85.417)		(85.417)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	(2.128)		(2.128)
Καταθέσεις πελατών	(897.699)		(897.699)
Διάφορες υποχρεώσεις	(5.059)	513	(4.546)

Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	(1.078)	268	(810)
Εύλογη αξία αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν	73.580	(7.306)	66.274

Πηγή: Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις Proton Τράπεζας

Μετά τον τελικό προσδιορισμό της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων άυλων περιουσιακών στοιχείων, η απορροφώσα Τράπεζα καταλείπει την διαφορά συνένωσης αναγνωρίζοντας τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, στις εύλογες αξίες τους κατά την ημερομηνία απόκτησης. Η μη κατανεμηθείσα διαφορά αναγνωρίζεται ως υπεραξία στο ενεργητικό και θα ελέγχεται σε κάθε χρήση για ύπαρξη απομείωσης.

5.4.2 Κόστος εξαγοράς – διαφορά συνένωσης

Το κόστος εξαγοράς ανήλθε σε 164.850 χιλ. ευρώ και προσδιορίστηκε με βάση την χρηματιστηριακή αξία των μετοχών της Τράπεζας της 29ης Σεπτεμβρίου 2006 και αναλύεται ως εξής:

Εύλογη αξία μετοχών που δόθηκαν (17.547.930 x 9,36 € ανά μετοχή)	164.249
Άμεσα κόστη αποδοτέα στην εξαγορά	601
Συνολικό κόστος εξαγοράς	164.850
Εύλογη αξία καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν	(66.274)
Διαφορά συνένωσης	98.576

Πηγή: Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις

5.4.3 Προσαρμογές κατά την ολοκλήρωση της αρχικής λογιστικοποίησης της εξαγοράς

Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων άυλων περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν κατά την εξαγορά της Ωμέγα Τράπεζας την 30η Σεπτεμβρίου

2006 βασίστηκε σε εκτιμήσεις ανεξάρτητων εκτιμητών. Κατά την περίοδο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων της περιόδου που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2006, τα αποτελέσματα της ανεξάρτητης εκτίμησης δεν είχαν οριστικοποιηθεί και ως εκ τούτου είχαν αναγνωρισθεί προσωρινές εύλογες αξίες.

Τα αποτελέσματα της ανεξάρτητης εκτίμησης οριστικοποιήθηκαν κατά την περίοδο σύνταξης των ενδιάμεσων συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων της περιόδου που έληξε την 30η Ιουνίου 2007.

Το Δ.Π.Χ.Π. 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων», ορίζει ότι προσαρμογές στην αρχική λογιστικοποίηση μιας συνένωσης επιχειρήσεων μετά την ολοκλήρωση της αρχικής λογιστικοποίησης αναγνωρίζονται μόνο σαν διόρθωση λάθους σύμφωνα με το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές πολιτικές, Μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη».

Το ΔΛΠ 8 απαιτεί όπως λογιστικοποιείται μία διόρθωση λάθους /προσαρμογής αναδρομικά και να παρουσιάζονται οι οικονομικές καταστάσεις ως αν το λάθος/προσαρμογή δεν είχε συμβεί ποτέ με την επαναδιατύπωση της συγκριτικής πληροφόρησης για την προγενέστερη περίοδο.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ανεξάρτητης εκτίμησης, η Τράπεζα αναγνώρισε τα ακόλουθα άυλα περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία εξαγοράς:

	<u>(ποσά σε χιλ. ευρώ)</u>
• Άυλο περιουσιακό στοιχείο συμβάσεων πελατών δανείων	13.881
• Άυλο περιουσιακό στοιχείο συμβάσεων πελατών καταθέσεων	2.458
• Άυλο περιουσιακό στοιχείο συμβάσεων πελατών χρηματοπιστηριακών συναλλαγών	3.199
Σύνολο	19.538

Πηγή: Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις Proton Τράπεζας

Επιπλέον, επί της εύλογης αξίας των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων η Τράπεζα διενήργησε αποσβέσεις ύψους 1.043 χιλ. ευρώ που αφορούσαν την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2006 αναπροσαρμόζοντας το υπόλοιπο έναρξης των κερδών εις νέο. Η επίδραση της παραπάνω προσαρμογής στις οικονομικές καταστάσεις του 2006 παρουσιάζεται παρακάτω:

<u>Επίδραση το 2006</u>	<u>(ποσά σε χιλ. ευρώ)</u>
• (αύξηση) αποσβέσεων	(1.043)
• (μείωση) κερδών	(1.043)
• (μείωση) βασικών και προσαρμοσμένων κερδών ανά μετοχή	(0,05)
• (μείωση) άυλων περιουσιακών στοιχείων	(1.043)

Πηγή: Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις Προton Τράπεζας

Επί της εύλογης αξίας των εξαγορασθέντων περιουσιακών στοιχείων η Τράπεζα αναγνώρισε μία αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση ύψους 4.927 χιλ. ευρώ, η οποία αύξησε ισόποσα την υπεραξία που προέκυψε κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που αποκτήθηκαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς έχουν ως εξής:

	<u>Λογιστική Αξία</u>	<u>Προσαρμογές εύλογης αξίας</u>	<u>Εύλογη Αξία</u>
Ταμειακά διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	11.169		11.169
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	155.739		155.739
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	772.731	(9.967)	762.764
Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	30.889		30.889
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	30.661		30.661

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	368		368
Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες	20.821		20.821
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	26.127	(612)	25.515
Άυλο στοιχείο ενεργητικού (Λογισμικό)	4.322		4.322
Άυλο στοιχείο από συμβάσεις πελατών χορηγήσεων	-	13.881	13.881
Άυλο στοιχείο από συμβάσεις πελατών καταθέσεων	-	2.458	2.458
Άυλο στοιχείο από συμβάσεις πελατών χρηματιστηριακών συναλλαγών	-	3.199	3.199
Λοιπά στοιχεία	11.078		11.078
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)	1.056	(2.435)	(1.379)
Υποχρεώσεις σε τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα	(85.417)		(85.417)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	(2.128)		(2.128)
Καταθέσεις πελατών	(897.699)		(897.699)
Λοιπές υποχρεώσεις	(5.059)	513	(4.546)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	(1.078)	268	(810)
Εύλογη αξία αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν	73.580	7.305	80.885

Πηγή: Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις Proton Τράπεζας

Η οριστική εύλογη αξία των ανωτέρω αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων προέκυψε από μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών. Η μη κατανομηθείσα διαφορά αναγνωρίστηκε ως υπεραξία στο ενεργητικό και θα ελέγχεται σε κάθε χρήση για ύπαρξη απομείωσης.

Το κόστος εξαγοράς ανήλθε σε 164.850 χιλ. ευρώ και προσδιορίστηκε με βάση την χρηματιστηριακή αξία των μετοχών της Τράπεζας της 29ης Σεπτεμβρίου 2006 και αναλύεται ως εξής:

Εύλογη αξία μετοχών που δόθηκαν (17.547.930 x 9,36 € ανά μετοχή)	164.249
Άμεσα κόστη αποδοτέα στην εξαγορά	601
Συνολικό κόστος εξαγοράς	164.850
Εύλογη αξία καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν	(80.885)
Υπεραξία	83.965

Πηγή: Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις Proton Τράπεζας

5.5 Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας

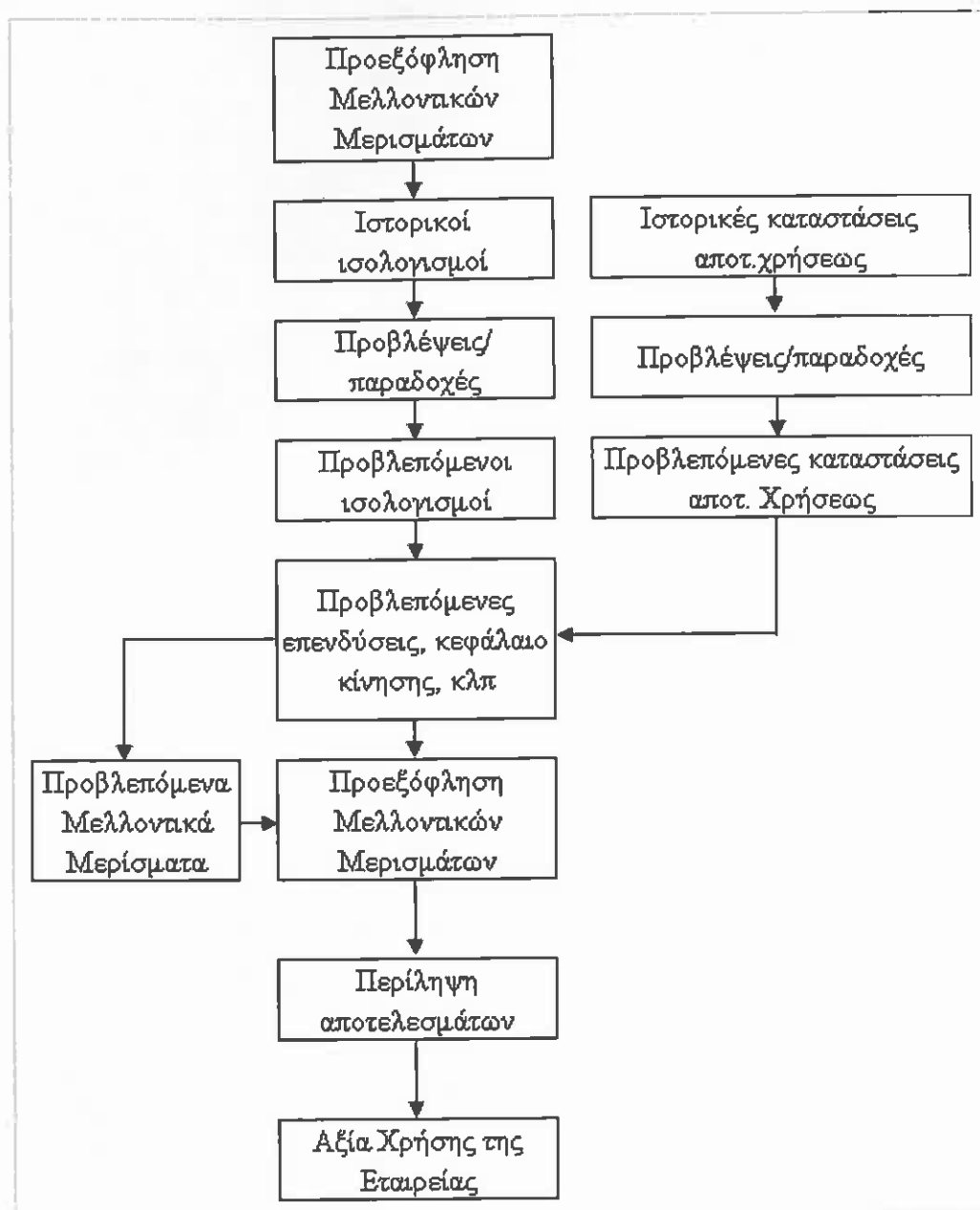
Η εξαγορά της Ωμέγα Τράπεζας από την Proton Τράπεζα το 2006, δημιούργησε υπεραξία από τη διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και των περιουσιακών στοιχείων που ενσωματώθηκαν στην Proton Τράπεζα. Η υπεραξία αυτή κατανομήθηκε σε τρεις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (Cash Generating Units) σύμφωνα με τον τομέα δραστηριότητας. Οι συγκεκριμένες μονάδες είναι η Εμπορική Τραπεζική (commercial Banking), Επενδυτική Τραπεζική (Investment Banking) και οι Ασφαλιστικές Υπηρεσίες (Insurance Services). Κατά το 2007, η P προχώρησε στην πώληση της μονάδας των Ασφαλιστικών Υπηρεσιών, με αποτέλεσμα η P να αναπτύσσει δραστηριότητα μέσω δύο μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών: την Εμπορική τραπεζική (Commercial Banking) και την Επενδυτική τραπεζική (Investment Banking).

5.5.1 Σκοπός αποτίμησης

Βάσει του ΔΛΠ 36, στον ετήσιο έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας για το έτος 2008, θα πρέπει να εκτιμηθεί το ανακτήσιμο ποσό κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών με ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2008. Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 36, ορίζει ως ανακτήσιμο ποσό, το υψηλότερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας απομειωμένης κατά το κόστος πώλησης και της αξίας χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών. Αν κάποιο από τα παραπάνω ποσά υπερβαίνουν τη λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου, το περιουσιακό στοιχείο δεν απομειώνεται και δεν είναι αναγκαίο να εκτιμάται το άλλο ποσό. Μια ζημία απομείωσης θα αναγνωρίζεται για τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, όταν το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία της μονάδας.

Στην προκειμένη περίπτωση, υπολογίστηκε η αξία χρήσης και κατ' επέκταση η εύλογη αξία απομειωμένη κατά το κόστος πώλησης της για το σύνολο της τράπεζας, ως μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης της P, διενεργήθηκε αποτίμηση του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της P με ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2008.

5.5.2 Μεθοδολογία και Προσέγγιση

5.5.3 Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 36

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 36, η υπεραξία που αποκτάται σε μια συνένωση επιχειρήσεων αντιπροσωπεύει μια καταβολή του κόστους του αποκτώντος εν όψει μελλοντικών οικονομικών ωφελειών από περιουσιακό στοιχεία που δεν δύναται να προσδιοριστούν

μεμονωμένα και να αναγνωριστούν ιδιαιτέρως. Η υπεραξία δημιουργεί ταμειακές ροές ανεξαρτήτως από άλλα περιουσιακά στοιχεία ή ομάδες περιουσιακών στοιχείων και συχνά συνεισφέρει στις ταμειακές ροές πολλαπλών μονάδων ταμειακών ροών. Συνεπώς, το χαμηλότερο επίπεδο εντός της οντότητας στο οποίο η υπεραξία παρακολουθείται για τους εσωτερικούς σκοπούς της Διοίκησης κάποιες φορές συνίσταται από ένα αριθμό μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών στις οποίες σχετίζεται η υπεραξία, αλλά στις οποίες δεν μπορεί να επιμεριστεί.

Ο ετήσιος έλεγχος απομείωσης για μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει καταναμηθεί η υπεραξία μπορεί να γίνεται σε οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια μιας ετήσιας περιόδου, με την προϋπόθεση ότι ο έλεγχος γίνεται την ίδια στιγμή κάθε έτους. Σε περίπτωση που ένα μέρος ή το σύνολο της υπεραξίας που επιμερίσθηκε σε μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, αποκτήθηκε με συνένωση επιχειρήσεων κατά την τρέχουσα ετήσια περίοδο, αυτή η μονάδα θα πρέπει να ελέγχεται για απομείωση πριν το τέλος ετήσιας περιόδου.

Μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει επιμεριστεί υπεραξία θα ελέγχεται για απομείωση ετησίως και όποτε υπάρχει ένδειξη ότι η μονάδα μπορεί να έχει υποστεί απομείωση, συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της μονάδας, συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας με το ανακτήσιμο ποσό.

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 36, ορίζεται ως ανακτήσιμο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας απομειωμένης κατά το κόστος πωλήσεων και της αξίας χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών. Αν κάποιο από τα παραπάνω ποσά υπερβαίνουν τη λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου, το περιουσιακό στοιχείο δεν απομειώνεται και δεν είναι αναγκαίο να εκτιμάται το άλλο ποσό. Μια ζημία απομείωσης θα αναγνωρίζεται για τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, όταν και μόνο όταν , το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία της μονάδας.

Εύλογη αξία απομειωμένη κατά το κόστος της πώλησης (Fair Value less cost to sell) .

Η βέλτιστη προσέγγιση της εύλογης αξίας, απομειωμένης κατά το κόστος της πώλησης ενός περιουσιακού στοιχείου, ορίζεται ως τιμή που προκύπτει από μία δεσμευτική συμφωνία πώλησης ενός περιουσιακού στοιχείου, πραγματοποιηθείσα σε καθαρά εμπορική βάση. Η τιμή αυτή αναπροσαρμόζεται με τα διάφορα κόστη που θα ήταν άμεσα καταλογιστέα κατά τη διάθεση του περιουσιακού στοιχείου. Αν δεν υπάρχει δεσμευτική συμφωνία πώλησης, αλλά ένα περιουσιακό στοιχείο είναι αντικείμενο εμπορίου σε μια ενεργή αγορά, η εύλογη αξία απομειωμένη κατά το κόστος της πώλησης είναι η αγοραία τιμή του περιουσιακού στοιχείου

μείον τα κόστη διάθεσης. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει δεσμευτική συμφωνία ή ενεργός αγορά για ένα περιουσιακό στοιχείο, η εύλογη αξία απομειωμένη κατά το κόστος της πώλησης βασίζεται στην καλύτερη διαθέσιμη πληροφόρηση, η οποία αντανακλά το ποσό που η οντότητα θα μπορούσε να λάβει, κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, από τη διάθεση του περιουσιακού στοιχείου σε μια συναλλαγή σε καθαρά εμπορική βάση, μεταξύ δύο μερών που ενεργούν με τη θέλησή τους και με πλήρη έλεγχο των συνθηκών της αγοράς, μετά την έκπτωση του κόστους διάθεσης.

Αξία Χρήσης (Value in Use)

Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

- Προσδοκίες σχετικά με πιθανές διακυμάνσεις του ποσού ή του χρονοδιαγράμματος εκείνων των μελλοντικών ταμειακών ροών
- Η διαχρονική αξία του χρήματος, αντιπροσωπευόμενη από το τρέχον επιτόκιο ελευθέρου κινδύνου της αγοράς
- Ο βαθμός αβεβαιότητας για τις μελλοντικές ταμειακές ροές
- Άλλα στοιχεία, όπως η έλλειψη ρευστότητας που οι συμμετέχοντες την αγορά θα ενσωματώσουν στον καθορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών που η οντότητα αναμένει να αντλήσει από το περιουσιακό στοιχείο.
- Εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών που η οντότητα αναμένει να αντλήσει από το περιουσιακό στοιχείο.

Μέθοδος αποτίμησης

Για τον προσδιορισμό της αξίας χρήσης της Protos Τράπεζας χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος Αποτίμησης της Προεξόφλησης των Μελλοντικών Μερισμάτων (Dividend Discount Model). Η εφαρμογή της μεθοδολογίας αυτής βασίστηκε στις προβλέψεις για τα κύρια οικονομικά μεγέθη της Ρ κατά τη χρονική περίοδο 2009-2012. Εξετάζονται εκτενώς αυτές οι προβλέψεις και οι παραδοχές που λήφθηκαν υπόψη για τη διαμόρφωση αυτών των προβλέψεων, ως προς τη λογικότητά τους. Διενεργήθηκε ανάλυση ευαισθησίας (sensitivity analysis) σε βασικές παραμέτρους του χρηματοοικονομικού μοντέλου. Το εύρος της αξίας χρήσης που προέκυψε από την εφαρμογή της μεθοδολογίας αυτής, έχει βασισθεί στα αποτελέσματα των αναλύσεων ευαισθησίας. Συνοπτική παρουσίαση της συγκεκριμένης μεθόδου, παρουσιάζεται παρακάτω.

Προεξόφληση Μελλοντικών Μερισμάτων.

Η αξία εταιρείας προέρχεται από τις μελλοντικές πηγές εισοδήματός της και συνεπώς ο θεωρητικά ορθός τρόπος για τον καθορισμό της αξίας της είναι η εξέταση της δυναμικής της για μελλοντική κερδοφορία.

Η εφαρμογή της μεθοδολογίας αυτής συνεπάγεται αρχικά μια πρόβλεψη των μερισμάτων που προκύπτουν από τη λειτουργία της εταιρείας για ένα συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα πρόβλεψης. Τα μερίσματα προεξοφλούνται στο παρόν δίνοντας έτσι την παρούσα αξία του ταμειακού εισοδήματος της εταιρείας / μετοχής. Επιπρόσθετα, υπολογίζεται η παρούσα αξία των μερισμάτων που ακολουθούν μετά από το πέρας του χρονικού διαστήματος για το οποίο γίνονται προβλέψεις (υπολειμματική αξία). Η τελική αξία της εταιρείας προκύπτει από το άθροισμα των προεξοφλημένων μερισμάτων της περιόδου πρόβλεψης και της υπολειμματικής αξίας κατά την ημερομηνία αποτίμησης.

Ο χρονικός ορίζοντας που επιλέγεται για τη διενέργεια αναλυτικών προβλέψεων πρέπει να έχει τέτοια διάρκεια ώστε να διασφαλίζεται για την εταιρεία σταθερότητα κερδών ή να αντικατοπτρίζει έναν ολοκληρωμένο οικονομικό κύκλο στην περίπτωση που η εταιρεία ανήκει σε κλάδο που χαρακτηρίζεται από κυκλικότητα. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 36, η περίοδος των προβλέψεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε έτη, εκτός και αν μεγαλύτερη περίοδος είναι εφικτό να δικαιολογηθεί.

Το επιτόκιο με το οποίο προεξοφλούνται τα μερίσματα (προεξοφλητικό επιτόκιο) πρέπει να αντανακλά όχι μόνο την αξία του χρήματος σε τρέχουσες τιμές, αλλά και τον κίνδυνο που σχετίζεται με τη μελλοντική δραστηριότητα της Τράπεζας.

Στον υπολογισμό της υπολειμματικής αξίας πρέπει να ληφθεί υπόψη η δυνατότητα της εταιρείας για περαιτέρω ανάπτυξη μετά το τέλος του χρονικού ορίζοντα πρόβλεψης. Η πιο συνηθισμένη μέθοδος είναι η εφαρμογή του μοντέλου σταθερού ρυθμού ανάπτυξης, με βάση το οποίο αναμένεται στο διηνεκές ένας σταθερός ρυθμός ανάπτυξης των προβλεπόμενων μερισμάτων του τελευταίου έτους του διαστήματος πρόβλεψης.

σηματισμός ορθών προβλέψεων για τα μελλοντικά μερίσματα της Τράπεζας.

Ο υπολογισμός των μερισμάτων, βασίστηκε στη υπόθεση ότι η Τράπεζα πρέπει να διανείμει το μέγιστο δυνατό μέρος, όπως προκύπτει από τα συνολικά κέρδη προς διάθεση, ικανοποιώντας τους περιορισμούς της κεφαλαιακής επάρκειας.

Η μεθοδολογία της προεξόφλησης των μελλοντικών μερισμάτων βασίζεται σε ένα μεγάλο αριθμό παραδοχών, κάποιες εκ των οποίων ασκούν σημαντική επίδραση στον προσδιορισμό

της αξίας. Για το λόγο αυτό κρίθηκε αναγκαία η ανάλυση ευαισθησίας (sensitivity analysis) ώστε να εκτιμηθεί η ευαισθησία της εκτιμώμενης αξίας σε μεταβολές των βασικών παραμέτρων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εξαγωγή λογικών αποτελεσμάτων κατά την εφαρμογή της συγκεκριμένης μεθοδολογίας είναι ο

5.5.4 Αποτελέσματα Ελέγχου Απομείωσης

Η υπεραξία προέκυψε από την εξαγορά της Ωμέγα Τράπεζας και αφορά στην διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και της εύλογης αξίας των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που ενσωματώθηκαν στην Τράπεζα.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης η υπεραξία επιμερίζεται σε ομάδα μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών του ομίλου (Μ.Δ.Τ.Ρ.) που έχουν χαρακτηριστεί σύμφωνα με τον επιχειρηματικό τομέα. Το σύνολο της υπεραξίας έχει κατανεμηθεί στις τραπεζικές δραστηριότητες, η οποία έχει δύο βασικούς επιχειρηματικούς τομείς, τις τραπεζικές εργασίες και την επενδυτική τραπεζική.

Ο δεύτερος έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας που προέκυψε από την εξαγορά της Ωμέγα Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου της κατά την 29η Σεπτεμβρίου 2006, ολοκληρώθηκε την 31η Δεκεμβρίου 2008. Το ανακτήσιμο ποσό της ομάδας των Μ.Δ.Τ.Ρ προσδιορίστηκε με βάση την αξία χρήσης. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης χρησιμοποιούνται οι προβλεπόμενες ταμειακές ροές βάσει των εγκεκριμένων από τη διοίκηση προϋπολογισμών και προβλέψεων που καλύπτουν μια περίοδο τεσσάρων ετών. Οι ταμειακές ροές της πέραν της περιόδου των τεσσάρων ετών έχουν εκτιμηθεί χρησιμοποιώντας τον εκτιμώμενο συντελεστή ανάπτυξης που αναφέρεται παρακάτω. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται τόσο σε παραδοχές αναφορικά με μελλοντικά γεγονότα, όσο και στην εμπειρία από τάσεις και στοιχεία του παρελθόντος. Οι κύριες παραδοχές που διενεργήθηκαν για την εκτίμηση των ταμειακών ροών από τις τραπεζικές δραστηριότητες της Τράπεζας έχουν ως εξής:

Κύριες παραδοχές χρήσεως 2008:

Μέσος ρυθμός αύξησης καθαρών εσόδων από τόκους 2009-2012	16,4%
Μέσος ρυθμός αύξησης αποτελεσμάτων προ φόρων 2009-2012	55,8%
Μέσος ρυθμός αύξησης χαρτοφυλακίου	24,6%

χορηγήσεων 2009-2012	
Μέσος ρυθμός αύξησης καταθέσεων πελατών 2009-2012	25.5%
Μέσος ρυθμός αύξησης σταθμισμένου ενεργητικού 2009-2012	21,1%
Ποσοστό ελάχιστης κεφαλαιακής επάρκειας (tier I) (έτους 2012)	8.5%
Ποσοστό ανάπτυξης μετά το 2012	2,0%
Κόστος ιδίων κεφαλαίων (προεξοφλητικό επιτόκιο)	12,5%

Κύριες παραδοχές χρήσεως 2007:

Μέσος ρυθμός αύξησης καθαρών εσόδων από τόκους 2008-2011	25,0%
Μέσος ρυθμός αύξησης αποτελεσμάτων προ φόρων 2008-2011	31,1%
Μέσος ρυθμός αύξησης χαρτοφυλακίου χορηγήσεων 2008-2011	27,8%
Μέσος ρυθμός αύξησης καταθέσεων πελατών 2008-2011	24,3%
Μέσος ρυθμός αύξησης σταθμισμένου ενεργητικού 2008-2011	22,7%
Ποσοστό ελάχιστης κεφαλαιακής επάρκειας (tier I))	8,0%
Ποσοστό ανάπτυξης μετά το 2011	2,0%
Κόστος ιδίων κεφαλαίων (προεξοφλητικό επιτόκιο)	10,4%

Πηγή: Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις Προton Τράπεζας

Ο μέσος ρυθμός αύξησης καθαρών εσόδων από τόκους προσδιορίστηκε από την διοίκηση με βάση την εμπειρία του παρελθόντος και την πρόβλεψή της για την πορεία των χορηγήσεων και του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου της αγοράς στο μέλλον.

Ο μέσος ρυθμός αύξησης του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων προσδιορίστηκε από την διοίκηση με βάση την εκτίμηση της για την πορεία της αγοράς, των συνθηκών της αγοράς, της αύξησης του δικτύου καταστημάτων και της ανάπτυξης των εργασιών.

Ο μέσος ρυθμός αύξησης των καταθέσεων πελατών έχει προσδιορισθεί από την διοίκηση με βάση τον προϋπολογισμό μιας σημαντικής αύξησης για το 2009 σε σχέση με το 2008 καθώς έχει τεθεί ως προτεραιότητα και αναμένεται η ανάκτηση των καταθετικών κεφαλαίων που η Τράπεζα έχασε το τελευταίο τρίμηνο του 2008.

Η ανακτήσιμη αξία κατά την 31.12.2008 ποσού 261 617 χιλ. ευρώ, υπολείπεται κατά 11.696 χιλ. ευρώ της αντίστοιχης λογιστικής αξίας συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας που είναι 273 313 χιλ. ευρώ και επιβάρυνε τα αποτελέσματα χρήσεως..

Ο υπολογισμός της ανακτήσιμης αξίας της υπεραξίας βασίζεται σε παραδοχές και κρίσης αναφορικά με μελλοντικά γεγονότα και παραμέτρους της αγοράς που είναι πιθανόν να μην επιβεβαιωθούν. Συγκεκριμένα, η ανακτήσιμη αξία είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη στις εκτιμήσεις για τον μέσο ρυθμός αύξησης καθαρών εσόδων από τόκους, τον ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές και στο κόστος των ιδίων κεφαλαίων. Μια αρνητική μεταβολή στις παραπάνω εκτιμήσεις μπορεί να οδηγήσει σε περαιτέρω ζημιά από την απομείωση της υπεραξίας. Αν ο ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές περιοριστεί στο 1,75% και το κόστος των ιδίων κεφαλαίων διαμορφωθεί σε 12,98% η ανακτήσιμη αξία διαμορφώνεται σε 242.678 χιλ ευρώ και η απομείωση της υπεραξίας θα ανερχόταν σε 30.635 χιλ ευρώ.

Αν ο μέσος ρυθμός αύξησης καθαρών εσόδων από τόκους μειωνόταν κατά 5%, η ανακτήσιμη αξία θα διαμορφώνονταν σε 237.359 χιλ ευρώ και η απομείωση της υπεραξίας θα ανερχόταν σε 35.954 χιλ ευρώ.

5.6 Κύριες διαφορές από την εφαρμογή των Ελληνικών και των Διεθνών λογιστικών προτύπων στην συνένωση των επιχειρήσεων Ωμέγα Τράπεζας και Proton Τράπεζας.

Στο σημείο αυτό της ανάλυσης της μελέτης περίπτωσης, κρίνεται σκόπιμη μια σύγκριση της εφαρμογής των Ελληνικών και των Διεθνών προτύπων στην συνένωση των επιχειρήσεων Ωμέγα Τράπεζας και Proton Τράπεζας.

Τα κρίσιμα μεγέθη παρουσιάζονται τον πίνακα 1 που ακολουθεί. Ο πίνακας παρέχει δύο βασικές πληροφορίες: (α) τις επιπτώσεις επί του ισολογισμού της απορροφήσας και (β) τις επιπτώσεις στα αποτελέσματα χρήσεως της απορροφήσας. Αυτές οι πληροφορίες δίνονται για τα έτη 2006 (έτος συνένωσης), 2007 και 2008. Στην στήλη διαφορά εμφανίζονται τόσο κατά απόλυτα ποσά σε χιλ ευρώ, τόσο και σε ποσοστά, οι διαφορές των επιπτώσεων στις οικονομικές καταστάσεις της απορροφήσας από την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών προτύπων (ΔΠΧΠ 3) και των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων κατά την συνένωση των επιχειρήσεων.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΟΝ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

	2006			2007			2008		
	ΕΛΠ	ΔΛΠ	διαφορά χλ.€ %	ΕΛΠ	ΔΛΠ	Διαφορά χλ.€ %	ΕΛΠ	ΔΛΠ	διαφορά χλ.€ %
1. Άυλα περιουσι. στοιχ. ορισμένης διάρκειας ζωής									
1.1 συμβάσεων πελατών δανείων	0	13.881	13.881 -	0	13.881	13.881 -	0	13.881	13.881 -
1.2 συμβάσεων πελατών καταθέσεων	0	2.458	2.458 -	0	2.458	2.458 -	0	2.458	2.458 -
1.3 συμβάσεων πελατών χρημ/κών συναλ. μείον σωρευμένες αποσβέσεις	0	3.199	3.199 -	0	3.199	3.199 -	0	3.199	3.199 -
	0	-1.043	-1.043 -	0	-5.216	-5.216 -	0	-9.389	-9.389 -
αναπόσβεστη αξία όλων περ.στοιχ.ορισ.διαρκ (1)	0	18.495	18.495 -	0	14.322	14.322 -	0	10.149	10.149 -
2. Άυλα περ. στοιχ.αόριστης διάρκειας ζωής Goodwill	0	83.965	83.965 -	0	83.965	83.965 -	0	83.965	83.965 -
μείον απομειώσεις	0	0	0 -	0	0	0 -	0	-11.696	-11.696 -
αναπόσβεστη αξία Goodwill (2)	0	83.965	83.965 -	0	83.965	83.965 -	0	72.269	72.269 -
Σύνολο υπερσξίας (1) + (2)	0	102.460	102.460 -	0	98.287	98.287 -	0	82.418	82.418 -

	2006			2007			2008					
	ΕΛΠ	ΔΛΠ	διαφορά	ΕΛΠ	ΔΛΠ	Διαφορά	ΕΛΠ	ΔΛΠ	διαφορά			
3. Αναγνώριση περιουσι.στοχείων εν	1.053.326	1.053.326	0	0%	1.053.326	1.053.326	0	0%	1.053.326	1.053.326	0	0%
4. Αναγνώριση υποχρεώσεων	-991.979	-991.979	0	0%	-991.979	-991.979	0	0%	-991.979	-991.979	0	0%
Εύλογη αξία καθαρών αναγνωρίσιμων περ.στοιχ	61.347	80.885	19.538	32%	61.347	80.885	19.538	32%	61.347	80.885	19.538	32%
Κόστος εξαγοράς	61.347	164.850	103.503	169%	61.347	164.850	103.503	169%	61.347	164.850	103.503	169%
Σύνολο περ.στοιχ και υποχρ	61.347	163.807	102.460	167%	61.347	159.634	98.287	160%	61.347	143.765	82.418	134%
5.Μετοχικό κεφάλαιο	78.771	78.771	0	0%	78.771	78.771	0	0%	78.771	78.771	0	0%
6.Αποθεματικά	18.194	85.478	67.284	370%	18.194	85.478	67.284	370%	18.194	85.478	67.284	370%
7.Εις νέο	-35.618	601	36.219	102%	-35.618	601	36.219	102%	-35.618	601	36.219	102%
Απόσβεση αύλων περ.στοιχ.	61.347	164.850	103.503	169%	61.347	164.850	103.503	169%	61.347	164.850	103.503	169%
Ορισμένης διάρκειας μείον απομειώσεις	0	-1.043	-1.043	-	0	-5.216	-5.216	-	0	-9.389	-9.389	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	61.347	163.807	102.460	167%	61.347	159.634	98.287	160%	61.347	143.765	94.114	134%

Υπεραξία / ίδια κεφάλαια **0,00%** **62,55%** **0,00%** **61,57%** **0,00%** **57,33%**

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΟΝ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

	2006			2007			2008					
	ΕΛΠ	ΔΛΠ	διαφορά	ΕΛΠ	ΔΛΠ	διαφορά	ΕΛΠ	ΔΛΠ	διαφορά			
			χιλ. ευρω			χιλ. ευρω			χιλ. ευρω			%
(1)Επίπτωση εξαγοράς	27.257	32.651	5.394	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(2)Απόσβεση αύλων περ.στοιχ. Ορισμένης διάρκειας	0	-1.043	-1.043	0	-4.173	-4.173	0	-4.173	-4.173	-4.173	-4.173	
(3)Απομείωση Goodwill	0	0	0	0	0	0	0	-11.696	-11.696	-11.696		
(4)Κόστη εξαγοράς	0	601	601	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κέρδη προ φόρων	27.257	32.209	4.952	0	-4.173	-4.173	0	-15.869	-15.869	-15.869		

5.6.1 Επιπτώσεις στον ισολογισμό

Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων άυλων περιουσιακών στοιχείων (στοιχεία 1) 19.538 χιλ ευρώ που αποκτήθηκαν κατά την εξαγορά της Ωμέγα Τράπεζας την 30η Σεπτεμβρίου 2006 βασίστηκε σε εκτιμήσεις ανεξάρτητων εκτιμητών. Το υπόλοιπο ποσό της υπεραξίας που δεν αναγνωρίστηκε σαν άυλο περιουσιακό στοιχείο 83.965 χιλ ευρώ, αναγνωρίζεται ως διαφορά συνένωσης – Goodwill, (στοιχείο 2)

.Με βάση το ΔΠΧΠ 3, κατά την ημερομηνία της απόκτησης (29.9.2006), ο αποκτών επιμερίζει το κόστος της συνένωσης επιχειρήσεων αναγνωρίζοντας τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις του αποκτώμενου στις εύλογες αξίες τους. Κάθε διαφορά μεταξύ του κόστους της συνένωσης επιχειρήσεων και της συμμετοχής του αποκτώντος στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, τις υποχρεώσεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που έχουν αναγνωριστεί κατ' αυτόν τον τρόπο θα λογιστικοποιούνται ως υπεραξία (στοιχεία 1+2).

Σε αντίθεση με τα ανωτέρω, με βάση τα Ελληνικά λογιστικά πρότυπα, δεν προκύπτει υπεραξία, διότι η λογιστική καθαρή θέση της εταιρείας, ή διαφορετικά η αναγνώριση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, παραχωρηθήκαν από τους μετόχους της Ωμέγα Τράπεζας ως αντάλλαγμα για την απόκτηση των μετοχών της Protoπ Τράπεζας. Συνεπώς το κόστος εξαγοράς με βάση τα Ελληνικά πρότυπα ανέρχεται σε 61.346 χιλ ευρώ και ισούται με την αξία της λογιστικής καθαρής θέσης κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Επισημαίνεται, ότι με βάση το ΔΠΧΠ 3 το κόστος εξαγοράς ανέρχεται σε 164.850 χιλ. ευρώ και προσδιορίζεται με βάση την χρηματιστηριακή αξία των μετοχών της Protoπ Τράπεζας της 29ης Σεπτεμβρίου 2006.. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το κόστος εξαγοράς να παρουσιάζεται μεγαλύτερο κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 3 κατά 169%. Παρατηρούμε ότι η διαφορετική προσέγγιση του προσδιορισμού τους κόστους εξαγοράς, μπορεί να επηρεάσει την επιτυχία ή την αποτυχία μιας συγχώνευσης. Ειδικότερα αναφέρουμε ότι όταν η χρηματιστηριακή αγορά χαρακτηρίζεται από υψηλές χρηματιστηριακές τιμές σε σχέση με τις λογιστικές

αξίες, όπως στην περίπτωση της Proton Τράπεζας, προκύπτουν υπεραξίες κατά την συγχώνευση με τα ΔΛΠ. Αυτές όμως οι υπεραξίες αποτελούν έναν δυνητικό κίνδυνο για τα αποτελέσματα των επόμενων χρήσεων, διότι είτε θα αποσβεστούν εάν πρόκειται για αναγνωρίσιμα άυλα περιουσιακά στοιχεία ορισμένης διάρκειας, είτε είναι πιθανό να απομειωθούν, εάν οι ωφέλειες από την συνέργια της συγχώνευσης δεν είναι επαρκείς ή δεν είναι αυτές που αναμένονταν κατά το «κλείσιμο» της συναλλαγής. Στην περίπτωση που μελετάμε, έχουμε επιβάρυνση των αποτελεσμάτων των χρήσεων 2006, 2007, 2008 από την απόσβεση των άυλων περιουσιακών στοιχείων ορισμένης διάρκειας, αλλά και επιβάρυνση των αποτελεσμάτων του 2008 από απομείωση της υπεραξίας (goodwill) κατά 11,7εκ. Για το λόγο αυτό παρατηρούμε ότι έχουμε διαφορά στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά 167% το 2006, η οποία μειώνεται σε 160% το 2007, λόγω των αποσβέσεων και σε 134% το 2008 λόγω τόσο των αποσβέσεων αντιστοίχως, όσο και της απομείωσης της υπεραξίας. Επίσης, σημειώνεται ότι είναι θεμιτό, σε μια συνένωση επιχειρήσεων, να επιδιώκεται κατά το δυνατόν μικρότερος δείκτης Υπεραξία/Ίδια κεφάλαια (62,55% 2006, 61,57% 2007, 57,33% 2008). Αυτή η σχέση μας δείχνει το ποσοστό που θα μπορούσαν να μειωθούν τα ίδια κεφάλαια, από μια πιθανή επιβάρυνση των αποτελεσμάτων από απομείωση της υπεραξίας. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης, τόσο περισσότερο αυτή η απομείωση πλήττει την κεφαλαιακή επάρκεια των Τραπεζών.

Στα ίδια κεφάλαια παρατηρούμε τα εξής:

Η εισφορά του μετοχικού κεφαλαίου έχει κοινή αντιμετώπιση.

Η διαφορά που εμφανίζεται στα αποθεματικά, προκύπτει κυρίως από το αποθεματικό υπέρ το άρτιο που σχηματίζεται στα ΔΛΠ λογιστικά βιβλία, ως η διαφορά της ονομαστικής από την χρηματιστηριακή αξία της μετοχής.

Η διαφορά που εμφανίζεται στα αποτελέσματα εις νέο, οφείλεται στο γεγονός ότι στα ΔΛΠ λογιστικά βιβλία, το κόστος εξαγοράς κατανέμεται στα περιουσιακά στοιχεία και στις υποχρεώσεις, ενώ στα ελληνικά λογιστικά βιβλία εισφέρονται στην Π Τράπεζα και αποτελούν μέρος του κόστους εξαγοράς.

5.6.2 Επιπτώσεις στην κατάσταση αποτελεσμάτων

Οι αποσβέσεις των αύλων περιουσιακών στοιχείων με ορισμένη ωφέλιμη διάρκεια ζωής, υπολογίζονται με βάση την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά την διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους η οποία εκτείνεται σε 4 με 5 έτη. Τα λοιπά άυλα στοιχεία που προέρχονται από εξαγορές επιχειρήσεων εξετάζονται για τυχόν απομείωση. Για το έτος 2007 έχουν επιβαρυνθεί τα αποτελέσματα χρήσης με απομείωση της αξίας κατά 11,7 εκ. Παρατηρούμε ότι το 2006, τα αποτελέσματα κατά ΔΛΠ εμφανίζονται αυξημένα σε σχέση με τα ΕΛΠ κατά 4.952 χιλ ευρώ (18%), ενώ αντιθέτως το 2007 εμφανίζονται μειωμένα κατά 4.173 χιλ ευρώ και κατά 15.869 το 2008 αντίστοιχα.

Με βάση το ΔΠΧΠ 3 , τα αποτελέσματα των απορροφόμενων εταιρειών, πριν από την ημερομηνία εξαγοράς, δεν επιμετρώνται στα αποτελέσματα της περιόδου της απορροφόμενης εταιρείας. Αντιθέτως, με βάση τα Ελληνικά πρότυπα, τα αποτελέσματα της Ω τράπεζας για την περίοδο από 1.4.2006 (ημερομηνία που ορίστηκε ο ισολογισμός μετασχηματισμού) έως 29.9.2006 (ημερομηνία που εγκρίθηκε από τις αρχές ο μετασχηματισμός) περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της Proton Τράπεζας. Συνεπώς, τα αποτελέσματα που αναγνωρίζονται κατά το έτος εξαγοράς (2006) διαφέρουν κατά 5.394 χιλ ευρώ ή 20%.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Grant Thornton, (2004), Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα- IFRS - Αναλυτική παρουσίαση, Τόμος Α και Β, Αθήνα.

Αληφαντής Γ., (2007), Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις - Νομοθεσία και Πρακτική - Φορολογία Διεθνών Ομίλων - Προσάρτημα ασκήσεων, 4^η έκδοση, Πάμισος, Αθήνα.

Δρ. Βλάχος Χρίστος, Λουκάς Λουκά, Πανίκος Χαραλάμπους, (2005), Πρακτικό Εγχειρίδιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, Global Training, Αθήνα.

Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, (2006), Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, Έκδοση Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών ως μέλους της IASC, Αθήνα

Πρωτοψάλτης Νικόλαος-Βρουστούρης Παναγιώτης, (2002), Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες : Πρακτική ανάλυση και Ερμηνεία με λογιστικά παραδείγματα εφαρμογής, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα.

Πρωτοψάλτης Νικόλαος, (2005), Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων – Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα.

ΕΛΚΕΠΑ, (1987), Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Β΄ Έκδοση, Αθήνα.

Σακέλλης Εμμανουήλ, (2002), Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Βρύκουσ, Αθήνα.

EENH

CIMA, (2004), *Financial Reporting International Standards November 2003 Q&As*, CIMA.

David H. Cairns, Brian Creighton, Anne Daniels, (2002), *Applying International Accounting Standards*, Tolley Lexis Nexis.

Epstein Barry J., Abbas Ali Mirza, (2004), *IAS 2004 - Interpretation and Application of International Accounting and Financial Reporting Standards*, WILEY.

David Alexander, (2004), *Miller International Accounting Standards Guide 2004*, Aspen Law & Business.

Epstein Barry J., Abbas Ali Mirza, (2002), *IAS 2002 - Interpretation and Application of International Accounting and Financial Reporting Standards*, WILEY.

Hague Ian P.N., (2004), *Applying International Financial Reporting Standards: Financial Instruments*, Tolley Lexis Nexis.

International Accounting Standards Committee, (2000), *International Accounting Standards Explained*, John Wiley & Sons.

David Alexander, (2002), *Miller International Accounting Standards Guide 2003*, Professional Publishing

Hennie Van Greuning, Marius Koenm, (2001), *International Accounting Standards: A Practical Guide*, World Bank Publications

Ernst & Young, (2003), *Taking a closer look - Conversion to International Financial Reporting Standards*.

Pricewaterhouse Coopers, (2004), IFRS Disclosure Checklist, Meeting all requirements.

Pricewaterhouse Coopers, (2004), Adopting IFRS, IFRS 1 - First-time Adoption of International Financial Reporting Standards - Revised Edition.

KPMG, (2004), Insights into IFRS – A practical guide to International Financial Reporting Standards.

